

**Извештај о ревизији правилности пословања
Јавног комуналног предузећа „Дрина“, Мали Зворник
у делу који се односи на јавне набавке за 2022. и 2023. годину и
потраживања од купаца за 2023. годину**

Број 400-110/2024-04/25
Београд, 30. јул 2024. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна слика преузета са странице <http://www.jkpdrina.rs>

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама спроведеним у претходним годинама утврђене су неправилности у вези са применом Закона о јавним набавкама, а код предложених субјеката није вршена ревизија јавних набавки или је протекао период од више година од вршења ревизије јавних набавки. У ревизијама које су спроведене ранијих година, откривене су неправилности у вези са потраживањима од купаца, а код предложених субјеката није вршена ревизија потраживања од купаца или је протекао период од више година од вршења ревизије.

Ревизија ће обезбедити довољно валидних података за оцену примене прописа из области јавних набавки и давање препорука за унапређење пословања субјеката ревизије како би се обезбедило наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима. Такође ће обезбедити довољно валидних података за оцену примене прописа из области потраживања од купаца као и предузимање мера за усклађивање са важећим прописима како би се обезбедило објективније извештавање о имовини.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 13 препорука које су усмерене на:

- 1) успостављање система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије;
- 2) планирање, спровођење и праћење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и
- 3) евидентирање потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

Резиме

Јавно комунално предузеће „Дрина“ Мали Зворник (у даљем тексту: Предузеће) је поштовало одредбе Закона о јавним набавкама приликом планирања и спровођења поступака јавних набавки, као и извршења уговора о јавној набавци, осим у делу који се односи на објављивање огласа о јавним набавкама (јавни позив).

У 2023. години, Предузеће није извршило попис потраживања и пре састављања годишњих финансијских извештаја ускладило аналитичку евиденцију са главном књигом у износу од 1,43 милиона динара што није у складу са Законом о рачуноводству, а цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, за посматрану годину, није одредило у складу са Законом о енергетици

- Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив), код три поступка јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од пет милиона динара, појединачно;
- Предузеће врши евидентирање потраживања од купаца преко два рачуноводствена програма која нису међусобно повезана и не омогућавају поуздано функционисање система интерних рачуноводствених контрола.
- Предузеће није извршило попис потраживања са стањем на дан 31. децембра 2023. године, и није пре састављања годишњих финансијских извештаја извршило усклађивање аналитичке евиденција са главном књигом у износу од 1,43 милиона динара.
- Предузеће није одредило цену снабдевања крајњег купца топлотном енергијом у складу са Законом о енергетици и Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом;
- Предузеће делимично обрачунава законску затезну камату потрошачима и предузима мере за ефикаснију наплату потраживања;
- Предузеће је решавање рекламација организовало у складу са Законом о заштити потрошача;

Садржај:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	5
1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	5
1.1. Предузеће је објавило Планове јавних набавки са изменама и допунама у складу са прописима, интерним актом уредило поступак јавних набавки и нема службеника за јавне набавке.....	5
1.2. Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив) у складу са прописима.....	6
1.3. Предузеће је евидентирало и извештавало о јавним набавкама и набавкама на које се закон не примењује у складу са Законом о јавним набавкама.	7
1.4. Предузеће је извршило јавне набавке у складу са закљученим уговорима.	7
1.5. Предузеће је извршило набавку добара, услуга и радова, на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у укупном износу од 35,27 милиона динара у складу са прописима.	7
2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА	8
2.1. Предузеће није у потпуности евидентирало потраживања од купаца, није извршило попис, није ускладило промет и стање помоћних књига са главном књигом и није евидентирало преплату од купаца у складу са Законом о рачуноводству.	8
2.2. Предузеће је у 2023. години примењивало цене на које је сагласност дао Оснивач, осим за цене топлотне енергије које нису утврђене у складу са Уредбом о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.	10
2.3. Предузеће није у потпуности вршило обрачун законске затезне камате за купце - физичка и правна лица што није у складу са прописима.	11
2.4. Интерним актима Предузеће није регулисало питање мера за ефикаснију наплату потраживања што није у складу са прописима.	12
2.5. Предузеће закључује споразуме о одложеном плаћању у складу са одлуком Надзорног одбора на коју је Оснивач дао сагласност.	13
2.6. Предузеће је успоставило процедуре за решавање рекламација потрошача	13
Скретање пажње.....	14
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....	15
III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	22
IV ПРИЛОЗИ	26
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија.....	27
Прилог 2 – Јавне набавке	33
Прилог 3 – Потраживања од купаца	43

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1.1. Предузеће је усвојило и објавило Планове јавних набавки са изменама и допунама у складу са прописима, интерним актом уредило поступак јавних набавки и нема службеника за јавне набавке.

1.1.1. Предузеће је усвојило и објавило на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници Планове јавних набавки за 2022. и 2023. годину са изменама и допунама у складу са прописима.

Предузеће је усвојило План јавних набавки за 2022. годину на седници Надзорног одбора Одлуком број 03-1411/1 од 31. децембра 2021. године, а на Порталу јавних набавки је објављен 7. јануара 2022. године. Прва измена Плана јавних набавки за 2022. годину усвојена је на седници Надзорног одбора Одлуком број 03-1411/2 од 12. априла 2022. године, а објављена је на Порталу јавних набавки 14. априла 2022. године. Друга измена Плана јавних набавки за 2022. годину усвојена је на седници Надзорног одбора Одлуком број 23/6 од 28. октобра 2022. године, а објављена је на Порталу јавних набавки 4. новембра 2022. године.

Наведено је у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је усвојило План јавних набавки за 2023. годину на седници Надзорног одбора Одлуком број 03-1136/1 од 30. децембра 2022. године, а на Порталу јавних набавки је објављен 10. јануара 2022. године.

Предузеће измене Плана јавних набавки за 2022. и 2023. годину је објавило на Порталу јавних набавки у законском року од 10 дана од дана доношења.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.1.2. Предузеће је интерним актом уредило поступак јавних набавки и набавки на које се закон не примењује.

Предузеће је сачинило Правилник о ближем уређивању поступака набавки Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године којим су уређени начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује унутар Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник. Одредбом члана 5 овог Правилника је предвиђено да Предузеће на годишњем нивоу доноси План јавних набавки и План јавних набавки на које се Закон не примењује.

Наведени правилник Предузеће је објавило на својој интернет страници у складу са чланом 49 Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.1.3. Предузеће нема службеника за јавне набавке, послове јавних набавки обавља референт који нема сертификат.

Послови јавних набавки у Предузећу обављају се у оквиру Службе за опште и правне послове где је систематизовано радно место референта за правне послове у чијем опису су наведени и послови који се односе на јавне набавке.

У поступку ревизије утврђено је да референт нема сертификат за службеника за јавне набавке. Наручилац је дужан да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.

Наведено није у складу са одредбама члана 185 став 1 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 4).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.2. Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив) у складу са прописима.

1.2.1. Предузеће у 2022. и 2023. години није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило огласе о јавним набавкама (јавни позив) у складу са прописима.

Код два поступка јавних набавки који су спроведени у 2022. години, број 05-92/2 и 05-262/2, и једног поступка јавне набавке који је спроведен у 2023. години, број 05-349/2, укупне уговорене вредности од 32,9 милиона динара, Предузеће није огласе о јавним набавкама (јавни позив) објавило на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа иако је процењена вредност једнака или већа од пет милиона динара, појединачно. Наведено није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама

У 2024. години, Предузеће је објавило огласе – јавни позив на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа за следеће јавне набавке: ЈН број 05-225 Набавка камиона подизача, ЈН 05-347 Набавка нафтних деривата и мазива и ЈН 05-72 Набавка електричне енергије, у складу са прописима.

У вези са утврђеним Предузеће је предузело меру за отклањање неправилности (предузета мера број 1).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

1.3. Предузеће је извршило јавне набавке у складу са закљученим уговорима.

1.3.1. Предузеће је извршило јавне набавке у складу са закљученим уговорима.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће, у 2022. и 2023. години, уговоре о јавној набавци извршило у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом у складу са Законом о јавним набавкама.

Извршење уговора о јавној набавци Предузеће је регулисало и Правилником о ближем утврђивању поступка јавне набавке број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.4. Предузеће је евидентирало и извештавало о јавним набавкама и набавкама на које се закон не примењује у складу са Законом о јавним набавкама.

1.4.1. Предузеће је евидентирало све радње током планирања, спровођења поступака и извршења уговора о јавној набавци и извештавало о поступцима јавних набавки и набавкама на које се закон не примењује у складу са Законом о јавним набавкама.

Предузеће је евидентирало податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона, што је у складу са чланом 181 став 3 и 4 Закона о јавним набавкама.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.5. Предузеће је извршило набавку добара, услуга и радова, на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у укупном износу од 35,27 милиона динара у складу са прописима.

1.5.1. Предузеће је извршило набавку добара, услуга и радова у 2022. и 2023. години, на које се Закон о јавним набавкама не примењује, у укупном износу од 35,27 милиона динара у складу са прописима.

Предузеће је у току 2022. и 2023. године извршило набавку радова, добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује у складу са прописима.

Реализована вредност ревидираних јавних набавки, у 2022. години износи 17,75 милиона динара без ПДВ-а и у 2023. години у износу од 17,52 милиона динара без ПДВ-а.

Поступак спровођења набавке на коју се Закон о јавним набавкама не примењује спроводи се у складу са Правилником о ближем утврђивању поступка јавне набавке број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја

2. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

2.1. Предузеће није у потпуности евидентирало потраживања од купаца у најмањем износу од 2,4 милиона динара у складу са прописима, нити је извршило попис и пре састављања годишњег финансијског извештаја за 2023. годину ускладило помоћну евиденцију потраживања од купаца са главном књигом у износу од 1,43 милиона динара.

2.1.1. Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузеће обавља преко два рачуноводствена програма која нису међусобно повезана и не омогућавају поуздано функционисање система интерних рачуноводствених контрола у складу са прописима.

Предузеће пословне догађаје у погледу обрачуна и наплате комуналних услуга евидентира у два посебна и одвојена рачуноводствена информациона система.

Рачуноводствени програм за евиденцију обрачуна и наплате комуналних услуга се води само на синтетичком нивоу.

Други рачуноводствени информациони систем се користи за обрачун и наплату комуналних услуга само на аналитичком нивоу. Поменути рачуноводствени информациони системи нису међусобно повезани и не омогућавају поуздано функционисање система интерних рачуноводствених контрола.

Наведено није у складу са чланом 8 став 4 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.1.2. Предузеће није извршило попис потраживања чија је књиговодствена вредност са стањем на дан 31. децембар 2023. године 17,71 милиона динара, што није у складу са законским прописима.

Пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза није саставила и доставила извештај о извршеном попису.

Извештај о попису Централне пописне комисије са стањем на дан 31. децембар 2023. године, садржи само предлог комисије за исправку вредности потраживања од купаца-физичких и правних лица, али не и приказ потраживања од купаца са исказаним књиговодственим стањем, односно стањем утврђеним пописом.

Наведено није у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству и чланом 13 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препоруке број 6).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.1.3. Предузеће није ускладило промет и стање помоћних књига са главном књигом (физичка лица) у износу од 1,43 милиона динара што није у складу са Законом о рачуноводству.

Предузеће није ускладило промет и стање помоћних књига са главном књигом пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњег финансијског извештаја код потраживања од купаца. У пословним књигама салдо аналитичке евиденције на дан 31. децембар 2023. године износи 188,04 милиона динара док салдо синтетичке евиденције износи 186,61 милион динара. У пословним књигама синтетичка и аналитичка евиденција на дан 31. децембра 2023. године нису усаглашене у износу од 1,43 милиона динара. Надзорни одбор Предузећа је својом одлуком број 01-69/2 од 29. јануара 2024. године усвојио попис имовине и обавеза. Наведено није у складу чланом 13 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 20 став 1 и 3 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 овог извештаја.

2.1.4. У 2023. години Предузеће није евидентирало преплату за извршене комуналне услуге у износу од 1,55 милиона динара, као и потраживања за законску затезну камату у износу од 855 хиљада динара, односно укупно 2,4 милиона динара што није у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Увидом у аналитичку евиденцију потраживања утврђено је да се из износа преплате умањује износ потраживања од купаца по наредним рачунима, односно да се преплата користи као примљени аванс. Потраживања од купаца са потражним салдом исказане су у укупном износу од 1,55 милиона динара уместо на рачуну обавеза за примљене авансе, што није у складу са одредбама члана 32 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Предузеће је у класификовало потраживања од купаца за законску затезну камату у најмањем износу од 855 хиљада динара. Предузеће је за износ обрачунате законске затезене камате више исказало потраживања од купаца у земљи, а мање исказало потраживања за камату и дивиденду.

Наведено није у складу са чланом 18 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике којим је прописано да се у оквиру рачуна групе 22 – друга потраживања, исказују потраживања за камату и

дивиденду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8 и Препорука број 9).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.1.5. Предузеће није на крају извештајног периода извршило правилно вредновање потраживања од купаца – физичка лица за која је интерним актом прописан рок за наплату преко 365 дана.

Предузеће није на крају извештајног периода извршило правилно вредновање потраживања од купаца, и није вршило процену (не)наплативости потраживања од купаца од чијег је рока за наплату прошло више од 365 дана, како је прописано одредбама интерног акта Предузећа, него је приликом процене наплативости потраживања од купаца физичких лица, вршило збирну процену (не)наплативости, те по том основу није било могуће потврдити да је износ од 23,01 милион динара исправке вредности потраживања од купаца – физичких лица реално утврђен, посебно полазећи од чињенице да постојећи рачуноводствени информациони систем, који се примењује у пословању, не омогућава да се реално утврди старосна структура потраживања од купаца. Предузеће не располаже евиденцијама које обезбеђују приказ структуре потраживања по годинама. Због честих прекњижавања губи се траг о старосној структури потраживања. Предузеће нема поуздану евиденцију о старосној структури за вођење евиденције купаца због чега нисмо могли да се уверимо у исказано стање потраживања од купаца у износу од 23,01 милион динара.

Наведено није у складу са чланом 25 Закона о рачуноводству и чланом 27 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама којим је предвиђено је да се исправка потраживања врши за потраживања старија од 365 дана.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (препорука број 10.)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.2. Предузеће је у 2023. години примењивало цене на које је сагласност дао Оснивач, при чему цену топлотне

2.2.1. Предузеће приликом обављања делатности од општег интереса, као и осталих делатности примењује ценовнике услуга на које је Оснивач дао сагласност.

Предузеће пружа комуналне услуге којом се утврђују услови и начин пружања услуга у области делатности од општег интереса,

енергије није одредило у складу у складу са Уредбом о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

као и осталих делатности које су поверене Предузећу од стране Оснивача.

У 2023. години остварени приходи за извршене услуге износе 132 милиона динара.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.2.2. Предузеће није у 2023. години одредило цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом у складу са Законом о енергетици и Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Предузеће није у 2023. години одредило цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом у складу са чланом 4.1 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, којом је прописано да се максимална висина прихода енергетског субјекта за регулаторни период обрачунава на основу оправданих трошкова пословања који обухватају варијабилне трошкове, фиксне трошкове, амортизацију, регулисана средства, стопу приноса на регулисана средства, остале приходе и корекциони елемент, а све према подацима из последњег финансијског извештаја енергетског субјекта, и самим тим ни предложило цене топлотне енергије у складу са чланом 9 поменуте Уредбе.

Предузеће није у поменутом периоду поднело захтев за одобравање цена топлотне енергије надлежном органу у року и садржини који су прописани у члану 10.1 и 10.2 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Предузеће је у 2023. години применило цене топлотне енергије за снабдевање крајњег корисника које су утврђене 2022. године без примене Методологије на које је Оснивач дао сагласност.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 11).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.3. Предузеће није у потпуности вршило обрачун законске затезне камате за купце - физичка и правна лица што није у

2.3.1. Предузеће је делимично вршило обрачун законске затезне камате за потрошаче-правна и физичка лица што није у складу са прописима.

Предузеће је у 2023. години вршило обрачун законске затезне камате на доспела, а ненаплаћена потраживања од купаца - физичка и правна лица за испоручену воду и услуге одвођења

складу са прописима.

отпадних вода, а не и на остале врсте услуга.

Наведено није у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима и члановима 2 и 6 Закона о затезној камати.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 12).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.4. Интерним актима Предузеће није регулисало питање мера за ефикаснију наплату потраживања што није у складу са прописима.

2.4.1. Интерним актима Предузеће није у потпуности регулисало питање мера за ефикаснију наплату потраживања у складу са прописима.

Предузеће није у потпуности регулисало питање мера за ефикаснију наплату потраживања, односно интерним актом није уредило услове принудне наплате потраживања од купаца који су у доцњи са плаћањем својих обавеза. Предузеће не поседује писану процедуру о мерама принудне наплате потраживања у случајевима када постоји ризик од застареле потраживања. Предузеће није донело одлуку о висини дуговања купаца – физичких и правних лица која представља основ за почетак покретања мера наплате потраживања.

Наведено није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Предузеће је у 2023. години покренуло 35 поступака принудног извршење наплате доспелих, а ненаплаћених потраживања од купаца физичких лица у укупној вредности од 1,26 милиона динара, од чега 32 поступка у 2023. години у вредности од 1,20 милиона динара. Укупно наплаћена потраживања по главном дугу у поступцима принудног извршења за 2023. годину су 727 хиљада динара (61% утужених). Предујмљени трошкови извршења су износили 623 хиљаде динара. Свим утуженим потрошачима су пре покретања поступка принудне наплате достављене опомене пред утужење.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (преорука број 13).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 овог извештаја.

2.5. Предузеће закључује споразуме о одложеном плаћању у складу са одлуком Надзорног одбора на коју је Оснивач дао сагласност.

2.5.1. Предузеће закључује споразуме о одложеном плаћању у складу са одлуком Надзорног одбора на коју је Оснивач дао сагласност.

Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку број 01-941/1 дана 14. новембра 2022. године о давању овлашћења директору ЈКП „Дрина“, Мали Зворник за закључивање споразума о отплати дуга корисника до 12 месечних рата којом су утврђени услови закључивања репрограма. Општинско веће Општине Мали Зворник је донело Решење број 06-1569/2022-1 дана 23. новембра 2022. године.

Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку број 01-965/6 октобра 2023. године о давању овлашћења директору ЈКП „Дрина“, Мали Зворник за закључивање споразума о отплати дуга корисника до 12 месечних рата којом су утврђени услови за закључивање репрограма. Привремени орган општине Мали Зворник је донео Решење број 06-1012/2023-1 дана 3. новембра 2023. године.

Предузеће је у 2023. године закључило 62 уговора о исплати дуга за комуналне услуге на рате са физичким лицима којима је омогућено плаћање дуговања на рате. Укупан дуг купаца који је обухваћен наведеним уговорима износи 1,76 милиона динара који су наплаћени у износу од 1,21 милион динара али не постоји поуздана обједињена евиденција закључених споразума о одложеном плаћању.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.6. Предузеће је успоставило процедуре за решавање рекламација потрошача

2.6.1. Предузеће је послове рекламација и начин решавања рекламација уредило у складу са прописима.

У Предузећу су успостављене процедуре у смислу члана 55 Закона о заштити потрошача, односно води се евиденција о примљеним рекламацијама и начину решавања рекламација.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у 2023. години примило укупно 105 рекламација, које су евидентиране и по којима је поступљено у складу са прописима.

Детаљнији подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на налаз у поглављу III Карактеристике ревизије, тачка 3 – Информације о субјекту ревизије где је наведено да Предузеће не поседује лиценцу за снабдевање водом за пиће системом јавног водовода, односно лиценцу за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације у складу са чланом 112 став 1 тачка 1 и 2 Закона о водама.

Скрећемо пажњу на налаз у Прилогу 2, тачка 2.2 - Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним набавкама у коме је наведено да од укупно 14 ревидираних поступака јавних набавки чија је процењена вредност 90,5 милиона динара и уговорена вредност 101,3 милиона динара, у 11 поступака јавних набавки чија је процењена вредност 73 милиона динара и уговорена вредност 84,7 милиона динара, достављена понуда само једног понуђача.

Скрећемо пажњу на налаз у Прилогу 3 – Потраживања од купаца где је наведено да губици воде на водоводној мрежи у 2023. години, према подацима добијеним из стручне службе Предузећа, износе 79% од укупно произведене количине воде.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

1. У поступку ревизије, утврђено је да:

Предузеће није објављивало на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, огласе о јавним набавкама - јавне позиве за три поступка, чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара, како је прописано чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

У питању су два поступка јавних набавки, спроведена у 2022. години, и то: број 05-92/2 и 05-262/2, и један поступак јавне набавке спроведен у 2023. години, број 05-349/2, за које огласи о јавним набавкама – јавни позиви нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа (Прилог 2, Мера предузета у поступку ревизије број 1).

2. У поступку ревизије, утврђено је да:

Предузеће није за грејне сезоне 2022/2023 и 2023/2024 годину: - одредило максималну висину прихода у складу са чланом 4.1 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, којом је прописано да се максимална висина прихода енергетског субјекта за регулаторни период обрачунава на основу оправданих трошкова пословања који обухватају варијабилне трошкове, фиксне трошкове, амортизацију, регулисана средства, стопу приноса на регулисана средства, остале приходе и корекциони елемент, а све према подацима из последњег финансијског извештаја енергетског субјекта, и самим тим ни предложило цене топлотне енергије у складу са чланом 9 поменуте Уредбе; - поднело надлежном органу писане захтеве за одобравање цене топлотне енергије за наступајућу грејну сезону који садрже елементе прописане чланом 10.1 и 10.2 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Рок за подношење захтева за одобравање цене топлотне енергије, у складу са поменутом Уредбом је до 1. септембра текуће године, док захтев за одобравање цене топлотне енергије за крајње купце мора да садржи:

а) назив енергетског субјекта, адресу седишта, име особе за контакт, извод из регистра који води Агенција за привредне регистре, порески идентификациони број и матични број подносиоца захтева;

б) предлог цене топлотне енергије за купца у форми Табеле 1, одељак VIII;

в) попуњене табеле из Прилога – Табеле за израчунавање цене снабдевања крајњег купца;

г) образложење за предложене цене топлотне енергије;

д) одлуку органа управљања енергетског субјекта о цени топлотне енергије;

ђ) годишњи финансијски извештај са пратећом документацијом прописаном законом уз приложен извештај независног ревизора ако подносилац захтева подлеже ревизији;

е) детаљан опис расположивих средстава и/или извора финансирања за обављање енергетских делатности, као и доказ о расположивости тих средстава/извора финансирања;

ж) информацију о процењеном приходу од продаје топлотне енергије крајњим купцима, укупне предвиђене трошкове производње, дистрибуције и снабдевања

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана.

топлотом, инвестициони план (ако га има) и предвиђени ток готовог новца (предвиђени извештај о приходима, предвиђени биланс стања и предвиђена изјава о току готовог новца), укупне уговорене количине топлотне енергије и грејане површине изражене у m^2 или инсталисане снаге грејане површине изражене у kW по тарифним групама и укупну очекивану производњу топлотне енергије у kWh , ефикасност производног и дистрибутивног дела система и

з) друге податке и документе на захтев надлежног органа.

Предузеће је у 2023. години применило цене топлотне енергије за снабдевање крајњег корисника које су утврђене 2022. године, без примене Методологије, на које је Оснивач дао сагласност (Прилог 2, Препорука број 11).

ПРИОРИТЕТ 2²

3. Наручилац је дужан да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање у складу са одредбама члана 185 став 1 Закона о јавним набавкама. Предузеће није у посматраном периоду омогућило лицима који обављају послове јавних набавки оспособљавање, полагање испита за службеника за јавне набавке и континуирано усавршавање у складу са прописима (Прилог 2, Препорука број 4).
4. Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузеће обавља преко два рачуноводствена програма која нису међусобно повезана и не омогућавају поуздано функционисање система интерних рачуноводствених контрола у складу са прописима, што није у складу са одредбом члана 8 став 4 Закона о рачуноводству. (Прилог 3, Препорука број 5).
5. У поступку ревизије утврђено је да Пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза није саставила и доставила извештај о извршеном попису у складу са чланом 13 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Прилог 3, Препорука број 6).
6. У својим пословним књигама Предузеће није извршило усклађивање промета и стања аналитике и синтетике у износу од 1.431.794 динара што није у складу са одредбама члана 20 став 1 и 3 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 7).
7. Увидом у аналитичку евиденцију потраживања утврђено је да се из износа преplate умањује износ потраживања од купаца по наредним рачунима, односно да се преплата користи као примљени аванс. Потраживања од купаца са потражним салдом исказана су у укупном износу од 1.555.406 динара уместо на рачуну обавеза за примљене авансе, што није у складу са одредбама члана 32 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Прилог 3, Препорука број 8).
8. У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у оквиру потраживања купаца у земљи евидентирало потраживања за камату у износу од 855.163 динара уместо на

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана.

рачуну друга потраживања, што није у складу са чланом 18 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Прилог 3, Препорука број 9).

9. Предузеће је у 2023. години исказало исправку вредности потраживања у износу од 23.011.321 динара имајући у виду да се индиректна исправка вредности врши за потраживања која су старија од 365 дана, а у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама. С обзиром на то да подаци у вези са старосном структуром потраживања нису поуздани, а узимајући у обзир неусклађеност аналитичке евиденције потраживања са синтетичком, као и то да рачуноводствени софтвер онемогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола, није било могуће потврдити исказану вредност исправке вредности потраживања у поменутом износу у финансијским извештајима за 2023. годину. (Прилог број 3, Препорука број 10).
10. Предузеће врши обрачун затезне камате за доцњу у плаћању рачуна само за потраживања од купаца (физичка и правна лица) за испоручену воду и услуге одвођења отпадних вода, а не и на остале услуге, што није у складу са члановима 2 и 3 Закона о затезној камати и чланом 277 Закона о облигационим односима. (Прилог број 3, Препорука број 12).
11. Предузеће поседује процедуре за слање опомена и закључење уговора о репрограму, али не поседује писану процедуру о мерама принудне наплате потраживања у случајевима када постоји ризик од застарелости потраживања. Предузеће није донело одлуку о висини дуговања купаца – физичких и правних лица која представља основ за почетак покретања мера наплате потраживања. Наведено није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10 Правилника ФУК (Прилог број 3, Препорука број 13).

ПРИОРИТЕТ 3³

12. Предузеће није сачинило стратегију управљања ризицима и мапе пословних процеса у складу са чланом 6 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 1).
13. Предузеће није известило министра надлежног за послове финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле за 2023. годину подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију, што није у складу са одредбама члана 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 2).
14. У поступку ревизије утврђено је да Предузеће:
 - није донело Етички кодекс и Повељу интерне ревизије, што није у складу са одредбама члана 2 став 1 тачка 21 и 22 Правилника о заједничким критеријумима за

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године.

организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁴,

- није сачинило стратешки план за трогодишњи период, годишњи план и план појединачне ревизије за 2023. годину, што није у складу са чланом 23 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог број 1, Препорука број 3).

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1. Препоручује се Предузећу да цене топлотне енергије утврђује у складу са Уредбом о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом и подноси захтев за промену цене Оснивачу на сагласност (Прилог 2, Препорука број 11).

ПРИОРИТЕТ 2

2. Препоручује се Предузећу да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање у складу са одредбама члана 185 став 1 Закона о јавним набавкама (Прилог 2, Препорука број 4).
3. Препоручује се одговорним лицима Предузећа да обезбеде у рачуноводственом информационом систему који се примењује у пословању да се пренос почетног стања потраживања од купаца врши аналитички по рачунима и да поуздано функционише систем интерних рачуноводствених контрола. (Прилог 2, Препорука број 5).
4. Препоручује се Предузећу да Пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза састави и достави извештај о извршеном попису у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Прилог 2, Препорука број 6).
5. Предузеће није ускладило промет и стање помоћних књига са главном књигом пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњег финансијског извештаја код потраживања од купаца у износу од 1.431.794 динара што није у складу са одредбама члана 20 став 1 и 3 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 7).
6. Препоручује се Предузећу да претплате купаца по основу извршених услуга евидентира у пословним књигама у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁵ да успостави аналитичку рачуноводствену евиденцију примљених аванса (Прилог 3, Препорука број 8).
7. Препоручује се Предузећу да потраживања за камату евидентира у складу са чланом 18 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Прилог 3, Препорука број 9).

⁴ („Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013)

⁵ „Службени гласник РС“, број 89/2020

8. Препоручује се Предузећу да изврши процену наплативости, ненаплаћених потраживања од купаца физичких лица и да обезбеди адекватне евиденције које ће омогућити увид у структуру ненаплаћених потраживања у складу са одредбама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама (Прилог 3, Препорука број 10).
9. Препоручује се Предузећу да на сва потраживања у доцњи обрачунава затезну камату по прописаној стопи у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати и исту евидентира у пословним књигама. (Прилог 3, Препорука број 12).
10. Препоручује Предузећу да сачини процедуру којом би била уређена политика наплате потраживања од купаца, као и да обезбеди адекватан правни основ о висини дуговања који ће бити полазна основа за предузимање мера наплате, како би се отклонио ризик од застаривања потраживања (Прилог 3, Препорука број 13).

ПРИОРИТЕТ 3

11. Препоручује се Предузећу да донесе стратегију управљања ризицима и мапе процеса и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања (Прилог 1, Препорука број 1).
12. Препоручује се одговорним лицима Предузећа да успоставе финансијско управљање и контролу и да извештавају министра надлежног за послове финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле подношењем одговора на упитник који саставља Централна јединица за хармонизацију (Прилог 1, Препорука број 2).
13. Препоручује се Предузећу да донесе Етички кодекс и Повељу интерне ревизије и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања (Прилог 1, Препорука број 3).

3. Мера предузета у поступку ревизије

1. Током спровођења поступка ревизије, утврђено је да је Предузеће 2024. године, објавило огласе – јавне позиве за ЈН број 05-225 Набавка камиона подизача, ЈН 05-347 Набавка нафтних деривата и мазива и ЈН 05-72 Набавка електричне енергије на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник обавезан је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
30. јул 2024. године

III КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији⁶, Програма ревизије за 2024. годину, Закључка о спровођењу ревизије број 400-110/2024-04/1 од 4. јануара 2024. године и Закључка о допунама закључка о спровођењу ревизије број 400-110/2024-11 од 28. марта 2024. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник која се односи на јавне набавке и потраживања од купаца.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије:

- за јавне набавке од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2023. године,
- за потраживања од купаца од 1. јануара 2023. године до 31. децембра 2023. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Пун назив: Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник

Скраћени назив: ЈКП „Дрина“

Седиште: Мали Зворник

Улица и број: Рибарска 23

Матични број: 07170858

ПИБ: 101361692

Електронска пошта: uprava@jkpdrina.rs

WEB: www.jkpdrina.rs

Датум оснивања: 28. децембар 1989. године.

Претежна делатност: Сакупљање отпада који није опасан (3811)

Јавно комунално предузеће „Дрина“ Мали Зворник уписано је у регистар Агенције за привредне регистре Решењем БД. 24255/2005 од 21. јуна 2005. године.

Правни положај и статус предузећа је регулисан Одлуком о оснивању и Статутом предузећа. Предузеће функционише у правној форми “јавно предузеће”, а оснивач Општина Мали Зворник је једини власник тј. власник 100% капитала.

Сходно критеријумима који су одређени у Закону о рачуноводству, за пословну 2023. годину, Предузеће је разврстано у средње правно лице.

Просечан број запослених у току 2023. године био је 54 запослена (у 2022. години 53 запослена).

Делатност, управљачка и организациона структура

Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник основала је Скупштина Мали Зворник Одлуком број 06-580/89 дана 28. децембра 1989. године. Предузеће у разним формама своје организованости комуналне делатности обавља послове од 1970. године, на територији општине Мали Зворник. Реорганизацијом Комуналног стамбеног предузећа, 1979. године, формирано је ново предузеће под називом Комунална радна организација „Дрина“ која је пословала све до 1989. године. Изменом законских прописа ово предузеће је претрпело промене 1989. године, и организовано је као Јавно комунално предузеће „Дрина“ Мали Зворник, на основу Одлуке Скупштине Мали Зворник број 06-580/89 од 28. децембра 1989. године.

⁶„Службени гласник РС“, број 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 - др. закон)

Предузеће од оснивања, односно од 1989. године обавља све комуналне делатности на територији општине Мали Зворник, почев од водоснабдевања, сакупљања и одвожења смећа, грејања, погребних услуга и других услуга у складу са одлукама о поверавању послова од стране Оснивача. Последње измене ради усаглашавања са новим законом о јавним предузећима, су биле у октобру и новембру 2016. године.

Предузеће је основано ради обављања следећих комуналних делатности које су, Законом о јавним предузећима и Законом о комуналним делатностима, дефинисане као делатности од општег интереса:

- Снабдевање водом за пиће;
- Одвођење атмосферских и отпадних вода;
- Сакупљање комуналног отпада;
- Управљање пијацама и гробљем;
- Одржавање јавних и зелених површина;
- Пружање услуга даљинског грејања.

Уз претежну делатност предузећа која је уписана код Агенције за привредне регистре, под шифром 38.11 - Сакупљање отпада који није опасан, Предузеће обавља и следеће комуналне делатности:

- Одржавање уличне расвете;
- Извођење грађевинских радова;
- Одржавање локалних и некатегорисаних путева у зимским и летњим условима.

Органи управљања у Предузећу су: Надзорни одбор и Директор.

Надзорни одбор има председника и два члана које именује Скупштина општине Мали Зворник на период од четири године, под условима, на начин и по поступку утврђеним законом.

Надзорни одбор доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење, доноси годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја, усваја извештај о степену реализације годишњег, односно трогодишњег програма пословања, усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности, усваја финансијске извештаје, надзире рад директора, доноси статут, одлучује о статусним променама.

Директора именује Оснивач на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса. Директор Предузећа представља и заступа предузеће, организује и руководи процесом рада, води пословање предузећа и одговара за законитост рада предузећа.

Предузеће обавља своју делатност организовану, сагласно Статуту, преко сектора и служби као основних организационих облика и то:

- сектор општих, правних и кадровских послова,
- сектор финансија и рачуноводства и
- технички сектор.

У оквиру техничког сектора организују се службе и то:

1. Служба водовод и канализација,
2. Служба грејање и електро-машинско одржавање,
3. Служба грађевина и одржавање путева,
4. Служба сакупљање отпада и одржавање зеленила.

Техничким сектором руководи руководилац техничког сектора.

Службама руководе шефови служби.

Организациона структура Предузећа утврђена је Правилником о организацији и систематизацији послова број 02 – 1033 од 13. децембра 2022. године у складу са организацијом рада и пословања Предузећа и потребе обављања тих послова у процесу рада, водећи рачуна о текућим пословима и развојем предузећа.

У складу са одредбама члана 112 став 1 тачка 1 и 2 Закона о водама⁷ а у сврху обављања делатности прописани су послови за чије обављање, јавно предузеће, односно друго правно лице мора да има лиценцу.

Предузеће не поседује лиценцу за снабдевање водом за пиће системом јавног водовода и лиценцу за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода системом јавне канализације.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – „Стандард за ревизију правилности пословања“ и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца извршене у складу са законом, другим прописима и датим овлашћењима. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу примене закона који регулишу јавне набавке и потраживања од купаца код Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

Прописи који су у ревизији коришћени као извор критеријума су:

- Закон о јавним набавкама са подзаконским актима из ове области⁸;
- Закон о рачуноводству⁹,
- Закон о јавним предузећима¹⁰,
- Закон о облигационим односима¹¹,
- Закон о затезној камати¹²,
- Закон о извршењу и обезбеђењу¹³,
- Закон о заштити потрошача¹⁴,
- Закон о комуналним делатностима¹⁵,

⁷ Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон),

⁸ „Службени гласник РС“, број 91/2019

⁹ „Службени гласник РС“, број 73/2019 и 44/2021 - др. закон)

¹⁰ „Службени гласник РС“, број 15/16 и 88/19

¹¹ „Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“, број 31/93, „Службени лист СЦГ“, број 1/2003 - Уставна повеља и „Службени гласник РС“, број 18/2020

¹² „Службени гласник РС“, број 119/2012

¹³ „Службени гласник РС“, бр. 106/2015, 106/2016 - аутентично тумачење, 113/2017 - аутентично тумачење, 54/2019, 9/2020 - аутентично тумачење и 10/2023 - др. закон

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 88/2021)

¹⁵ „Службени гласник РС“, број 88/11, 104/16 и 95/18

- Закон о буџетском систему¹⁶,
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

1. Да ли је субјект ревизије јавне набавке планирао, спровео и закључио уговоре у складу са прописима?
2. Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
3. Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
4. Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
5. Да ли су потраживања од купаца евидентирана у складу са прописима?
6. Да ли су потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима?
7. Да ли је обрачуната законска затезна камата на доспела, а неизмирена дуговања?
8. Да ли се предузимају мере наплате потраживања у складу са прописима?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- анализу интерних аката ЈКП „Дрина“ Мали Зворник којима су уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- испитивање активности и одлука ЈКП „Дрина“ Мали Зворник у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца;
- интервјуисање одговорних особа у ЈКП „Дрина“ Мали Зворник.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Јавног комуналног предузећа ЈКП „Дрина“, Мали Зворник како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора", ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања.

¹⁶ „Службени гласник РС“, број 54/09, 73/10, 101/10, 101/21, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/2017, 95/2018, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21

IV Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

1. Финансијско управљање и контрола

У складу са одредбама члана 81 Закона о буџетском систему¹⁷ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁸, Предузеће је у обавези да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Према одредбама члана 80 Закона о буџетском систему, интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава,
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава и
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Систем финансијског управљања и контроле чине:

- контролно окружење;
- управљање ризицима;
- контролне активности;
- информисање и комуникације као и
- праћење и процена система.

Контролно окружење

Контролно окружење је од централног значаја за адекватно финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава. Начин управљања, стил руковођења, оптимална организациона структура, управљање људским ресурсима, стручност, радна способност и етичност, односно компетентност и поузданост руководства и запослених су неки од фактора од којих зависи укупан квалитет контролног окружења.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност.

Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефикасности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и

¹⁷ „Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 42/2014, 68/2015, 103/2015, 99/2016, 113/2018, 95/2019 и 31/2019

¹⁸ „Службени гласник РС”, број 89/2019

сви запослени.

Органи управљања и руковођења Предузећа су у циљу успостављања контролног окружења донели опште акте од којих издвајамо значајније акте везане за предмет ревизије, и то:

- Правилник о ближем уређивању поступака набавки јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник број 01-589/5 од 30. јула 2020. године;
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 03-320 од 21. априла 2022. године;
- Акт о унутрашњој организацији и систематизацији број 02-1033 од 13. децембра 2022. године;
- Правилник о рекламацији комуналних услуга број 02-124 од 8. фебруара 2018. године;
- Интерни план за спречавање корупције у јавним набавкама број 02-226 од 11. марта 2021. године;
- Правилник о начину расподеле и обрачуна трошкова за испоручену топлотну енергију са заједничког мерног места број 06-1532 од 31. октобра 2022. године.

Предузеће је интерним актима уредило поступак, обавезе, одговорности и контролу јавних набавки. Процедура планирања јавних набавки, спровођење поступака јавних набавки и извршење уговора, као и набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, уређени су Правилником о ближем уређивању поступака набавки јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник број 01-589/5 од 30. јула 2020. године.

Одредбом чланова 64 – 70 Правилника о ближем уређивању поступака набавки Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник је уређен поступак контроле јавних набавки. Контролу јавних набавки обавља лице које по организацији и систематизацији послова има по својој редовној задужености послове контроле документације, да иста поседује основна својства која је категоришу веродостојном документацијом, као и лица која се за вршење контроле одреде посебним решењем. У 2023. години није вршена контрола јавних набавки.

Област потраживања уређена је Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 03-320 од 21. априла 2022. године, у којем су регулисане рачуноводствене политике које ће се примењивати за припремање и обелодањивање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству, Законом о ревизији, другим подзаконским прописима и свим захтевима Међународног стандарда финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле. Руководилац корисника јавних средстава дужан је да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Предуслов управљања ризицима је утврђивање општих и специфичних циљева које Предузеће треба да оствари, а задатак управљања ризицима је да се кроз Стратегију управљања ризиком пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени.

Годишњим програмима пословања за 2023. годину утврђени су визија, мисија, стратешки и оперативни циљеви Предузећа. Предузеће је анализирано ризике пословања у Годишњем програму пословања, али није донело стратегију управљања ризиком, сачинило је само листу пословних процеса у циљу успостављања система финансијског управљања и контроле у делу јавних набавки листе.

Откривена неправилност: Предузеће није сачинило стратегију управљања ризицима и мапе пословних процеса у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору

Препорука број 1: Препоручује Предузећу да донесе стратегију управљања ризицима и мапе процеса и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања (Прилог 1, Препорука број 1).

Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

Информисање и комуникације

За успешно функционисање система финансијског управљања и контроле од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информациони систем чини технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши идентификовање, прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување, са циљем да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања. Систем извештавања укључује и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Предузеће користи информациони систем од два добављача „Ас Електроник“ Лозница¹⁹ за услуге одржавања постојећег софтвера за комуналне услуге и добављача „Привредни саветник - информационе технологије“ (Д4С“ д. о. о.), Београд.

У програму „комуналије и грејање“ Предузеће води аналитику купаца – физичка

¹⁹ Уговор број 05-110 од 10. фебруара 2023. године

лица и врши израду рачуна за комуналне услуге на основу рачуноводствених исправа које задржава у својој збирци исправа. Након спроведених књижења у програму „Комуналије и грејање“ књиговођа главне књиге врши унос синтетичких податка за физичка лица у „Мали пословни програм 2“. У истом програму се на основу издатих рачуна аутоматски књижи аналитика купаца физичких лица, а аналитичке и синтетичке промене за правна лица књиже се у програму „Мали пословни програм 2“ („Д4С“ д. о. о).

У програму „Комуналије и грејање“ аналитички се књиже уплате физичких лица.

Након извршене наплате потраживања аналитички се књиже уплате за правна лица, док се уплате за физичка лица за комуналне услуге књиже збирно на синтетички конто купаца физичких лица у „Малом пословном програму 2“.

Предузеће у „Малом пословном програму 2“ користи и следеће модуле: магацинско пословање, робно материјално пословање, основна средства, обрачун камата, људски ресурси, обрачун ПДВ-а, платни промет, обрачун зарада.

Према образложењу Предузећа разлози неусаглашености аналитике и синтетике потраживања од купаца су последица књижења пословних промена у два одвојена програма. Приликом преношења почетног стања у програму „Комуналије и грејање“ стања преносе појединачно по купцу тако да се дуговања књиже на дуговну а преплате на потражну страну, док се у „Малом пословном програму 2“ где се књижи синтетика преноси само салдо, па постоје разлике у дуговом и потражном промету док у салду нема разлике.

Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. У складу са одредбом члана 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину, подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију. Одредбом члана 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору дефинисано је да Праћење и процена система обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.

Предузеће није доставило извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле за 2023. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Откривена неправилност: Предузеће није известило министра надлежног за послове финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле за 2023. годину подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију, што није у складу са одредбама члана 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 2: Препоручује се одговорним лицима Предузећа да успоставе финансијско управљање и контролу и да извештавају министра надлежног за послове финансија о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле подношењем одговора на упитник који саставља Централна јединица за хармонизацију.

2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹⁶ прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије. Одредбама члана 3 Правилника прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1. овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.

У Предузећу није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова није систематизовано радно место интерног ревизора.

Јавно комунално предузеће „Дрина“, Мали Зворник је корисник јавних средстава у смислу члана 2 став 1 тачка 5) Закона о буџетском систему.

У поступку ревизије је утврђено да Предузеће није успоставило интерну ревизију. Општина Мали Зворник, као оснивач ЈКП „Дрина“ успоставила је Службу интерне ревизије 2018. године, Одлуком о оснивању број 06-2086 од 22. октобра 2018. године (и измена Одлуке број 06-2086/2018-1 од 23. новембра 2018. године).

Интерни ревизор општине Мали Зворник потписао је са Председником општине Мали Зворник Повељу интерне ревизије број 47-27/2019 од 23. децембра 2019. године и донео Етички кодекс број 47-6/2018 од 24. децембра 2018. године. Када је реч о ЈКП „Дрина“, Мали Зворник надлежност интерне ревизије општине Мали Зворник дефинисана је на начин да интерну ревизију обавља код ЈКП „Дрина“ у делу средстава која се финансирају из буџета општине Мали Зворник на основу Стратешког и годишњег плана интерне ревизије општине Мали Зворник 2023-2025. године број 47-13/2022-1 од 19. априла 2023. године.

Према изјашњењу Предузећа број 02-17/2 од 29. јануара 2024. године надлежност интерне ревизије општине Мали Зворник дефинисана је на начин да интерна ревизија општине Мали Зворник обавља ревизију код ЈКП „Дрина“, Мали Зворник у делу средстава која се финансирају из буџета општине Мали Зворник у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким

упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²⁰.

Откривена неправилност: У поступку ревизије утврђено је да Предузеће:

- није донело Етички кодекс и Повељу интерне ревизије, што није у складу са одредбама члана 2 став 1 тачка 21 и 22 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²¹,

- није сачинило стратешки план за трогодишњи период, годишњи план и план појединачне ревизије за 2023. годину, што није у складу са чланом 23 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука број 3: Препоручује се Предузећу да донесе Етички кодекс и Повељу интерне ревизије и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања.

²⁰ „Службени гласник РС”, бр. 106/2013

²¹ „Службени гласник РС”, број 99/2011 и 106/2013

Прилог 2 – Јавне набавке

Планирање јавних набавки, као и услови, начин и поступак јавне набавке уређени су Законом о јавним набавкама, подзаконским и другим прописима који регулишу предметну област.

Област јавних набавки уређена је Законом о јавним набавкама који је у примени од 1. јула 2020. године као и подзаконским актима из ове области.

Законом о јавним набавкама уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн.

Ревизија се односи на област јавних набавки у периоду пословања субјекта ревизије од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2023. године.

2.1 Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама

У складу са чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама је прописано да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Наручилац је дужан да објави акт на својој интернет страници.

Директор предузећа је донео Правилник о ближе уређивању поступака набавки Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник број 01-5849/5 дана 30. јула 2020. године којим су уређени начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује као и набавки друштвених и других посебних услуга унутар Јавног комуналног предузећа „Дрина“ Мали Зворник. Одредбом члана 5 навреденог Правилника предвиђено је да Предузеће на годишњем нивоу доноси План јавних набавки и План набавки на које се Закон не примењује. Наведен правилник Предузеће је објавило на својој интернет страници у складу са Законом о јавним набавкама.

Службеник за јавне набавке

Послови јавних набавки у Предузећу, обављају се у оквиру Службе за опште и правне послове где је систематизовано радно место референта за правне послове у чијем опису су наведени и послови везани за јавне набавке и то:

- учествује у припреми и изради Плана набавки у Предузећу;
- прати спровођење плана и предлаже његове измене;
- у складу са Законом о јавним набавкама, спроводи поступке набавки;
- води рачуна о објављивању, извештавању о спроведеним набавкама;
- води евиденцију о потребама набавки материјала ради благовременог спровођења поступка јавних набавки;

- прати испоруке добара по основу реализације уговора о јавним набавкама (количина, цена, квалитет и друго).

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће нема систематизовано радно место за службеника за јавне набавке. У Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ЈКП „Дрина“, Мали Зворник, послове јавних набавки обавља референт за материјал, услуге и техничку припрему јавних набавки који не поседује сертификат о положеном стручном испиту за службеника за јавне набавке.

Откривена неправилност: Наручилац је дужан да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање у складу са одредбама члана 185 став 1 Закона о јавним набавкама. Предузеће није у посматраном периоду омогућило лицима који обављају послове јавних набавки оспособљавање, полагање испита за службеника за јавне набавке и континуирано усавршавање у складу са прописима.

Препорука број 4: Препоручује се Предузећу да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање у складу са одредбама члана 185 став 1 Закона о јавним набавкама.

Планирање јавних набавки за 2022. годину

Предузеће је усвојило план јавних набавки на седници Надзорног одбора Одлуком број 03-1411/1 од 31. децембра 2021. године, а на Порталу јавних набавки је објављен 7. јануара 2022. године.

Прва измена Плана јавних набавки за 2022. годину усвојена је на седници Надзорног одбора Одлуком број 03-1411/2 од 12. априла 2022 године, а објављена је на Порталу јавних набавки 14. априла 2022. године.

Друга измена Плана јавних набавки за 2022. годину усвојена је на седници Надзорног одбора Одлуком 23/6 од 28. октобра 2022 године, а објављена је на Порталу јавних набавки 4. новембра 2022. године, што је у складу са поменутом одредбом члана 88 став 3 Закона о јавним набавкама²².

Планирање јавних набавки за 2023. годину

Предузеће је усвојило План јавних набавки на седници Надзорног одбора Одлуком 03-1136/1 од 30. децембра 2022. године, а на Порталу јавних набавки је објављен 10. јануара 2022. године. Предузеће измене Плана јавних набавки за 2022. и 2023. годину је објавило на Порталу јавних набавки у законском року од 10 дана од дана доношења.

Истраживање тржишта

Чланом 29 став 1 Закона о јавним набавкама регулисано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и мора да буде валидна у време покретања

²² „Службени гласник РС“ број 91/19

поступка. Такође, чланом 41 став 1 истог Закона прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци, док је чланом 89 став 1 Закона о јавним набавкама прописано да пре спровођења поступка јавне набавке наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком.

Одредбама члана 11 Правилника о ближем утврђивању поступка јавне набавке број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године прописано је да службеник за јавне набавке у сарадњи са предлагачем набавке испитају и истражују тржиште за сваки предмет набавке за који је исказана потреба и прикупљају податке потребне за планирање, али о томе нису дужни да сачине писани извештај, осим уз писани налог Директора.

Тржиште се испитује на неки од следећих начина:

- истраживањем путем интернета (ценовници понуђача, Портал јавних набавки, сајтови других наручилаца, сајтови надлежних институција за објаву релевантних информација о тржишним кретањима, итд);

- испитивањем претходних искустава у набавци овог предмета набавке (постојеће информације и базе података о добављачима и уговорима);

- испитивање искустава других наручилаца;

- на други погодан начин, имајући у виду сваки предмет набавке појединачно.

Подаци о спроведеном истраживању тржишта морају бити валидни у време покретања поступка јавне набавке. О испитивању тржишта у случају писаног налога за истим - саставља се белешка (или записник) који садржи податке о времену и начину испитивања и истраживања тржишта, предузетим радњама и добијеним подацима, донетим закључцима, стеченим сазнањима и досадашњим искуствима, увек када је то могуће, односно када природа предмета набавке то омогућава. Белешку или записник о испитивању тржишта сачињава и потписује лице овлашћено за планирање набавке и предлагач набавке.

Планирање јавних набавки за 2022. и 2023. годину - отворени поступак

План јавних набавки Предузећа за 2022. и 2023. годину као и измене и допуне поменутих планова садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама.

Табела 1. Преглед планираних јавних набавки за 2022. и 2023. годину (Отворени поступак)

Врста поступка	Предмет набавке	Број планираних поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а
ЈН Отворени поступак	Добра	8	57.645.000
ЈН Отворени поступак	Услуге	1	1.700.000
ЈН Отворени поступак	Радови	/	/
Свега у 2022. години		9	59.345.000
ЈН Отворени поступак	Добра	4	29.500.000
ЈН Отворени поступак	Услуге	1	1.700.000
ЈН Отворени поступак	Радови	/	/
Свега у 2023. години		5	31.200.000
Укупно (2022 + 2023)		14	90.545.000

2.2 Спровођење поступака јавних набавки и закључивање уговора о јавним

набавкама - 2022. и 2023. година

Поступак спровођења јавне набавке је дефинисан и одређен Законом о јавним набавкама и Правилником о ближем уређивању поступка јавне набавке²³ у Предузећу.

Табела 2. Преглед спроведених поступака јавних набавки за 2022. и 2023. годину

- у динарима-					
Предмет набавке	Број планираних поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а	Број спроведених поступака	Уговорена без ПДВ	вредност
Добра	8	57.645.000	8		67.981.725
Услуге	1	1.700.000	1		1.686.000
Радови			/		/
Укупно у 2022. години	9	59.345.000	9		69.667.725
Добра	4	29.500.000	4		29.899.606
Услуге	1	1.700.000	1		1.686.000
Радови			/		/
Укупно у 2023. години	5	31.200.000	5		31.585.606
Укупно (2022 + 2023)	14	90.545.000	14		101.253.331

Предузеће је у 2022. години спровело девет поступака јавних набавки (отворени поступак) укупне уговорене вредности без ПДВ-а 69.667.725 динара на основу којих су закључени уговори. Предузеће је у 2023. години спровело пет поступака јавних набавки (отворени поступак) укупне уговорене вредности без ПДВ-а 31.585.606 динара на основу којих су закључени уговори.

У поступку ревизије је извршен увид у пословне књиге, Портал јавних набавки, интернет страницу Предузећа као и у изворну документацију о спроведеним набавкама добара, услуга и радова у оквиру одабраног узорка.

Табела 3. Преглед ревидираних поступака јавних набавки спроведених у 2022. години

- у динарима-							
Број јавне набавке	Назив набавке	Врста поступка	Број понуда	Укупно процењена вредност	Вредност закљученог уговора без ПДВ-а	Добављач	Број и датум закљученог уговора
ЈН 05-92/2	Набавка електричне енергије	Отворени поступак	1	9.500.000	19.779.793	ЈП „ЕПС“ Београд,	16.03.2022. Број:05-92/7
ЈН 05-199/2	Услуге одржавања и поправке теретних, путничких возила и радних машина	Отворени поступак	1	1.700.000	1.686.000	„RM-EXPORT“ DO О Мали Зворник	11.04.2022. Број:05-199/7

²³ Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 3994-1/20-11 од 30. новембра 2020. године

Број јавне набавке	Назив набавке	Врста поступка	Број понуда	Укупно процењена вредност	Вредност закљученог уговора без ПДВ-а	Добављач	Број и датум закљученог уговора
ЈН 05-262/2	Набавка нафтних деривата и мазива	Отворени поступак	2	6.500.000	6.282.397	„НИС“ АД Нови Сад	04.05.2022. Број:05-262/7
ЈН 05-267/2	Набавка водоводног материјала	Отворени поступак	1	4.990.000	4.947.245	„УНИПРОГР ЕС“ Рума	18.05.2022. Број:05-267/7
ЈН 05-297/2	Набавка камиона за чишћење улица	Отворени поступак	1	12.916.000	12.915.000	„RESOR“ DOO Гаџин Хан	23.05.2022. Број:05-297/7
ЈН 05-306/2	Набавка камиона носивости до 3,5 тона	Отворени поступак	1	4.166.000	4.580.000	„Атрикод“ ДОО Крушевац	09.06.2022. Број:05-306/7
ЈН 05-323/2	Набавка грађевинског материјала	Отворени поступак	1	4.990.000	4.897.290	ТП „ДМН-ТРАДЕ“ Мали Зворник	18.05.2022. Број:05-323/7
ЈН 05-326/2	Набавка контејнера за одлагање отпада	Отворени поступак	1	1.250.000	1.250.000	„RESOR“ DOO Гаџин Хан	18.05.2022. Број:05-326/7
ЈН 05-419/2	Набавка камиона за чишћење улица	Отворени поступак	1	13.333.000	13.330.000	„VLADEX“ ДОО Велика Дренова	01.08.2022. Број: 05-419/7
Укупно:				59.345.000	69.667.725		

Табела 4. Преглед ревидираних поступака јавних набавки спроведених у 2023. години -у динарима-

Број јавне набавке	Назив набавке	Врста поступка	Број понуда	Укупно процењена вредност	Вредност закљученог без ПДВ-а	Добављач	Број и датум закљученог уговора
ЈН 05-65/2	Набавка електричне енергије	Отворени поступак	1	15.000.000	16.105.223	ЈП „ЕПС“ Београд	10.03.2023. Број:05-65/7
ЈН 05-283/2	Услуге одржавања и поправке теретних, путничких возила и радних машина	Отворени поступак	1	1.700.000	1.686.000	„RM-EXPORT“ DOO Мали Зворник	20.04.2023. Број:03-399
ЈН 05-349/2	Набавка нафтних деривата и мазива	Отворени поступак	2	7.500.000	6.836.408	Друштво за трговину и услуге „ДУНЕС ТРАДЕ“ Мали Зворник	16.05.2023. Број:05-349/7

Број јавне набавке	Назив набавке	Врста поступка	Број понуда	Укупно процењена вредност	Вредност закљученог без ПДВ-а	Добављач	Број и датум закљученог уговора
ЈН 05-400/2	Набавка водоводног материјала	Отворени поступак	1	3.500.000	3.482.275	„УНИПРО ГРЕС“ Рума	23.05.2023. Број:05-400/7
ЈН 05-460/2	Набавка грађевинског материјала	Отворени поступак	2	3.500.000	3.475.700	ТП „ДМН-ТРАДЕ“ Мали Зворник	29.05.2023. Број:05-460/7
Укупно:				31.200.000	31.585.606		

Увидом у поступке јавних набавки, спроведене у току 2022. и 2023. године, утврђено је да је Предузеће поступало у складу са Законом о јавним набавкама јер је:

- за сваку јавну набавку која је предвиђена планом јавних набавки за текућу годину спроводило поступак, у складу са законом којим се уређују јавне набавке;

- свакој јавној набавци претходио захтев за покретање поступка јавне набавке поднет од овлашћеног иницијатора набавке који садржи позицију набавке у Плану јавних набавки, позицију из Програма пословања, изворе финансијских средстава, техничке спецификације и предлог састава комисије за спровођење поступка јавне набавке, одлука о покретању поступка;

- за све спроведене поступке, комисија извршила стручну оцену понуда и о томе сачинила образложене извештаје, на основу којих је одговорно лице донело одлуке о додели уговора, а уговори о јавној набавци су се закључивали са понуђачима чије су понуде оцењене као најповољније, након истека рока за подношење захтева за заштиту права;

- у свим ревидираним поступцима јавних набавки конкурсна документација садржала све елементе прописане у члану 93 Закона о јавним набавкама;

- понуђачи у поступцима јавних набавки у којима се захтева доказивање испуњености услова за обављање професионалне делатности доказали да испуњавају тражене услове (дозволе и лиценце издате од надлежних органа);

- да су чланови комисије потписивали изјаве о сукобу интереса у складу са чланом 50 став 8 Закона о јавним набавкама.

Понуде са једним понуђачем

У току ревизије утврђено је да је Предузећу, од девет ревидираних поступака јавних набавки у 2022. години, у осам поступака јавних набавки укупне процењене вредности без ПДВ-а у износу од 52.845.000 динара и уговорене вредности без ПДВ-а у износу од од 63.385.328 динара, достављена понуда једног понуђача.

У току ревизије утврђено је да је Предузећу, од пет ревидираних поступака јавних набавки у 2023. години, у три поступака јавних набавки укупне процењене вредности без ПДВ-а у износу од 20.200.000 динара и уговорене вредности без ПДВ-а у износу од од 21.273.498 динара, достављена понуда једног понуђача.

Позиви за подношење понуда и обавештења о закљученим уговорима на Порталу службеног гласила Републике Србије

У члану 105 став 8 Закона о јавним набавкама прописано је да се огласи о јавној набавци, у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара, објављују на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа (јавни позив).

У ревидираном периоду, утврђено је да Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа објавило јавни позив за подношење понуда, у 2022. години и 2023. години за три поступка јавних набавки (05-92/2, 05-262/2, 05-349/2).

Откривена неправилност: У поступку ревизије, утврђено је да, Предузеће није објављивало на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, огласе о јавним набавкама - јавне позиве за три поступка, чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара, како је прописано чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

У питању су два поступка јавних набавки, спроведена у 2022. години, и то: број 05-92/2 и 05-262/2, и један поступак јавне набавке спроведен у 2023. години, број 05-349/2, за које огласи о јавним набавкама – јавни позиви нису објављени на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа.

Предузета мера у поступку ревизије број 1: Током спровођења поступка ревизије, утврђено је да је Предузеће 2024. године, објавило оглас – јавни позив за ЈН број 05-225 Набавка камиона подизача, ЈН 05-347 Набавка нафтних деривата и мазива и ЈН 05-72 Набавка електричне енергије на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

2.3 Евидентирање и извештавање о набавкама

Чланом 181 став 3 и 4 Закона о јавним набавкама предвиђено је да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чланова 11-21 овог закона као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона и да податке наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину.

Евидентирани податке наручиоци збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

Увидом у Портал јавних набавки утврдили смо да је Предузеће објавило Извештај о набавкама, чиме је поступило у складу са чланом 181 Закона о јавним набавкама. Предузеће је евидентирало податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона.

2.4 Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује и испуњеност услова за изузеће од примене Закона

Законом о јавним набавкама уређене су јавне набавке које су изузете од примене одредби Закона о јавним набавкама.

Поступак спровођења набавке на коју се не примењује Закон о јавним набавкама спроводи се у складу са Правилником о ближем утврђивању поступка јавне набавке број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године.

Предузеће је у току 2022. и 2023. године извршило набавку радова, добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује, позивајући се на члан 12

став 1 тачка 7, затим члан 16 став 1 тачка 3 и члан 27 тачка 1 Закона о јавним набавкама.

Табела 5. Преглед планираних и уговорених поступака јавних набавки за 2022. и 2023. годину на које се закон не примењује - у динарима-

Предмет набавке	Број планираних поступака	Процењена вредност набавки без ПДВ-а	Број спроведених поступака	Уговорена вредност без ПДВ-а
Добра	24	26.010.000	25	16.406.723
Услуге	40	20.840.000	15	6.718.802
Радови	2	1.700.000	2	1.637.461
Укупно у 2022. години	66	48.550.000	42	24.762.986
Добра	24	32.360.000	14	23.547.712
Услуге	38	18.800.000	13	2.673.184
Радови	/	/	/	/
Укупно у 2023. години	62	51.160.000	27	26.220.896
Укупно (2022 + 2023)	128	99.710.000	69	50.983.882

Предузеће је у току 2023. године извршило набавку радова, добара и услуга поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује, позивајући се на члан 27 став 1 тачка 1 и 3 Закона о јавним набавкама. Уговорена вредност по наведеним поступцима, према подацима добијеним од Предузећа у 2022. години износи 24.762.986 динара, и у 2023. износи 26.220.896 динара. Према образложењу Предузећа број 02-17/76 од 14. јуна 2024. године разлика између планираних и реализованих набавки на које се закон не примењује је у томе што набавке нису реализоване или су реализоване у мањем обиму.

Табела 6. Преглед ревидираних поступака јавних набавки за 2022. и 2023. годину на које се закон не примењује - у динарима-

Ознака јавне набавке	Предмет набавке	јавне	Процење на вредност без ПДВ-а	Изабрани понуђач	Основ за изузеће	Уговорена вредност без ПДВ-а	Реализована вредност без ПДВ-а
2022. година							
ЈН 1/22	Набавка сечке	дрвне	9.000.000	ЗТР „Весна“ Мали Зворник	члан 16	13.000.000	12.999.033
ЈН 2/22	Услуге телефоније, интернета и телевизије	фиксне и	380.000	„Телеком Србија“ АД Београд	члан 27	380.000	296.093
ЈН 7/22	Осигурање имовине и ауто каско осигурање	лица,	600.000	„Triglav osiguranje“ АДО Београд	члан 27	572.434	533.251
ЈН 8/22	Услуге стручног надзора	вршења	990.000	„Јединица за управљање пројектима у јавном	члан 27	970.059	990.000

сектору“ ДОО Београд							
ЈН 9/22	Услуге израде идејног пројекта енергетске санације зграде општине Мали Зворник	750.000	„Студио алфа“ Крупањ	члан 27	680.000	680.000	
ЈН 10/22	Набавка косачице, усисивача, делова за одржавање и поправку тримера, силка, уља и осталог	400.000	ЗТР „Николић“ Мали Зворник	члан 27	400.000	429.465	
ЈН 24/22	Набавка канцеларијског материјала	450.000	STUR „Fisher“ Мали Зворник	члан 27	450.000	422.535	
ЈН 31/22	Радови на уградњи индивидуалних водомера за даљинско читавање, комбинованих водомера и протокомера	900.000	„Homnet“ ДОО Лозница	члан 27	897.800	409.500	
ЈН 35/22	Услуге израде атеста уземљења и испитивање електричних, громобранских инсталација и паник расвете на објектима ЈКП "ДРИНА"	250.000	„Мидеал“ ДОО Лозница	члан 27	249.000	249.000	
ЈН 41/22	Радови на постављању соларних панела и протокомера са сондама	800.000	„Homnet“ ДОО Лозница	члан 27	739.661	739.661	
И Свега:		14.520.000			18.338.954	17.748.538	
2023. година							
ЈН 1/23	Набавка дрвне сечке	20.000.000	ЗТР „Весна“ Мали Зворник	члан 16	20.000.000	15.496.568	
ЈН 4/23	Услуге одржавања постојећег софтвера за комуналне услуге	300.000	СЗТР "АС електроник" Лозница	члан 27	260.000	216.667	
ЈН 7/23	Услуге виковања и поправке електро мотора и ремонт	400.000	„Пи-си електро“ ДОО Коцељева	члан 27	400.000	383.200	

	цирлуационих пумпи на водоводу и грејању					
ЈН 10/23	Осигурање лица, имовине и ауто каска осигурање	700.000	„Триглав олсигурање“ АДО Београд,	члан 27	498.814	522.922
ЈН 14/23	Набавка бежичног уређаја за детекцију цурења из цеви	620.000	„Homnet“ DOO Лозница	члан 27	602.000	602.000
ЈН 21/23	Набавка канцеларијског материјала	450.000	STUR „Fisher“ Мали Зворник	члан 27	450.000	153.908
ЈН 22/23	Набавка санитарног материјала, кафе и пића за репрезентацију	500.000	САТР „Јовановић“ Радаљ	члан 27	500.000	148.133
II Свега:		22.970.000			22.710.814	17.523.398
Укупно (I+II)		37.490.000			41.049.768	35.271.936

Поред плана јавних набавки, наручилац посебно планира и набавке на које се закон не примењује из чланова 11-21 и 27 Закона, односно припрема посебан план изузетих набавки који садржи податке о укупној вредности набавки по сваком основу за изузеће. Јавне набавке на који се не примењује Закон о јавним набавкама, уређен је Правилником о ближем утврђивању поступка јавне набавке број 01-5849/5 од 30. јула 2020. године.

Предузеће је у 2022. години извршило набавке радова, добара и услуга у поступцима на које се не примењује Закон о јавним набавкама позивајући се на члан 27 Закона о јавним набавкама. Реализована вредност ревидираних јавних набавки, према подацима добијеним од Предузећа, износи 17.748.538 динара без ПДВ-а.

Предузеће је у 2023. години извршило набавке радова, добара и услуга у поступцима на које се не примењује Закон о јавним набавкама позивајући се на члан 27 Закона о јавним набавкама. Реализована вредност ревидираних јавних набавки по наведеним поступцима, према подацима добијеним од Предузећа, износи 17.523.398 динара без ПДВ-а.

ЈН 1/22 Набавка дрвне сечке - на коју се закон не примењује

Предузеће је у 2022. години планирало набавку дрвне сечке коју користи за производњу енергије за обављање делатности, на коју се закон не примењује према члану 16 Закона о јавним набавкама у износу од 9.000.000 динара и закључило уговор број 05-24 од 13. јануара 2022. године са испоручиоцем ЗТР „Весна“ Мали Зворник.

Предузеће је дана 5. октобра 2022. године добило захтев од Испоручиоца број 05-24/1 од ЗТР „Весна“ Мали Зворник због новонастале ситуације са поскупљењем енергената на светском тржишту у ком је ЗТР „Весна“ Мали Зворник захтевала да се уговорена цена дрвне сечке по једној тони од 75 евра по средњем курсу на дан издавања рачуна, промени на 120 евра по једној тони.

На основу захтева Испоручиоца, Предузеће је приступило поновном испитивању тржишта и прибавило нове понуде од других понуђача и утврдило да је повећање цене оправдано и да је најповољнија понуда од стране тренутног испоручиоца. Након поновног извршеног испитивања тржишта и прибављања понуда Предузеће је донело Одлуку о измени уговора број 1/2022-8 од 7. октобра 2022. године са којим је закључило Анекс уговора број 05-24/2 од 12. октобра 2022. године у коме се мења члан 3 став 1 основног уговора у делу појединачне цене дрвне сечке по тони са 75 евра на 120 евра по једној тони.

На основу испитивања тржишта као и прибављања нових понуда Предузеће је донело Одлуку о измени плана јавних набавки на које се закон не примењује број 03-1411/3 од 22. децембра 2022. године којим је увећана процењена вредност набавке дрвне сечке на 13.000.000 динара и закључило Анекс уговора 2 број 05-24/3 од 22. децембра 2022. године у коме се мења члан 3 став 4 у делу укупне вредности уговора са 9.000.000 динара на 13.000.000 динара.

Прилог 3 – Потраживања од купаца

3.1. Евидентирање потраживања од купаца у складу са одредбама Закона о рачуноводству

На основу одредби члана 6 Закона о рачуноводству, Предузеће је разврстано као средње правно лице и за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, примењује МСФИ за МСП у складу са одредбама члана 25 Закона о рачуноводству.

Чланом 8 став 3 Закона о рачуноводству прописано је да је Предузеће вођење пословних књига организује се тако да омогући: 1) контролу улазних података; 2) контролу исправности унетих података; 3) увид у промет и стање рачуна главне књиге; 4) увид у хронологију обављеног уноса пословних промена; 5) чување и коришћење података.

Приликом састављања финансијских извештаја за 2023. годину Предузеће је применило Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 03-320 од 21. априла 2022. године, који је усвојио Надзорни одбор Предузећа Одлуком број 01-318/2 од 28. априла 2022. године. Предузеће се финансира из сопствених средстава, средстава предвиђених законом и оснивачким актом.

У поступку ревизије утврђено је да аналитичке евиденције потраживања нису усклађене са дневником и главном књигом. У поменутом рачуноводственом информационом систему пренос почетног стања се не врши аналитички по рачунима, већ се све отворене ставке воде синтетички који представља збирно почетно стање. Овакав начин преноса почетног стања, односно отварања нове пословне године, не омогућава реално сагледавање неплаћених рачуна за услуге, односно повезивање појединачних ставки рачуна купаца са њиховим уплатама.

Откривена неправилност: Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузеће обавља преко два рачуноводствена програма која нису међусобно повезана и не омогућавају поуздано функционисање система интерних рачуноводствених контрола у складу са прописима, што није у складу са одредбом члана 8 став 4 Закона о рачуноводству.

Препорука број 5: Препоручује се одговорним лицима Предузећа да обезбеде у рачуноводственом информационом систему који се примењује у пословању да се пренос

почетног стања потраживања од купаца врши аналитички по рачунима и да поуздано функционише систем интерних рачуноводствених контрола.

Годишњи попис

У складу са чланом 20 Закона о рачуноводству и усвојеним Правилником о рачуноводству Предузећа, књиговодствено стање имовине и обавеза усклађује се са стварним стањем, које се утврђује пописом.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 03-320 од 21. априла 2022. године, који је усвојио Надзорни одбор Предузећа одлуком број 01-318/2 од 28. априла 2022. године утврђени су начин и рокови за спровођење пописа.

Чланом 13 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Предузећа, а у складу са чланом 20 став 1 - 3 Закона о рачуноводству је прописано да Предузеће врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године, да се усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћним књигама врши пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја

Директор је образовао комисију за попис која је доставила извештај о извршеном попису дана 19. јануара 2024. године који је Надзорни одбор усвојио Одлуком број 01-69/2 дана 29. јануара 2024. године

Попис потраживања са стањем на дан 31. децембар 2023. године није извршен већ је дошло од преузимања стања из пословних књига.

Откривена неправилност: У поступку ревизије утврђено је да Пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза није саставила и доставила извештај о извршеном попису у складу са чланом 13 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да Пописна комисија за попис новчаних средстава, потраживања и обавеза састави и достави извештај о извршеном попису у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Потраживања по основу продаје

Јавно комунално предузеће "Дрина" Мали Зворник, је оснивано ради обезбеђивања услова за трајно обављање комуналне делатности и других делатности за чије обављање је регистровано, развоја и унапређивања обављања делатности које пружа; обезбеђивања техничко-технолошког и економског јединства система и усклађености његовог развоја; стицања добити, остваривања другог законом прописаног интереса, као делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба крајњих корисника услуга, у ком циљу наставља да ради и на основу ове Одлуке.

Потраживања по основу продаје у износу од 17.709.550 динара настала су по основу пружања комуналних услуга и то: за утрошену воду и одвођење отпадних вода, трајно сакупљање комуналног отпада, одржавање чистоће на јавним површинама, одржавање јавних зелених површина, одржавање гробаља.

Предузеће је основано и послује ради обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса и задовољавања потреба крајњих корисника услуга на подручјима и објектима одређеним у складу са одлукама о начину обављања комуналних делатности.

Предузеће је на дан извештајног периода 31. децембар 2023. године исказало потраживања од купаца у нето износу од 17.709.550 динара.

Табела 7. Потраживања по основу продаје -у динарима-

Назив	2023. година	2022. година
Купци у земљи (БРУТО)	40.720.870	40.968.409
Исправка вредности потраживања од купаца	(23.011.320)	(22.046.321)
Укупно (нето)	17.709.550	18.922.088

Табела 8. Структура потраживања по основу продаје -у динарима-

Назив	2023. година
Потраживања од продаје за услугу комуналије	31.091.364
Потраживања од продаје за услугу грејање	9.626.214
Потраживања од продаје за услугу гробље	3.292
Свега:	40.720.870
Исправка вредности потраживања од купаца	(23.011.320)
Укупно:	17.709.550

Графикон 1: Структура потраживања од продаје -у динарима-

Аналитички преглед потраживања од купаца у земљи има структуру приказану у следећој табели:

Табела 9. Аналитички приказ потраживања од купаца -у динарима-

Назив	Износ
Потраживања за комуналије - привредна друштва у земљи - судски поступак - принудна наплата	13.304.097
Потраживања за комуналије - привредна друштва у земљи	2.116.615
Потраживања за грејање - привредна друштва у земљи - судски поступак - принудна наплата	1.678.568
Потраживања за грејање - привредна друштва у земљи	279.817

Исправка вредности потраживања - правна лица	(15.606.232)
Потраживања за комуналије - буџетски корисници	3.007.866
Потраживања за грејање - буџетски корисници	3.710.159
Потраживања за комуналије - предузетници у земљи - судски поступак - принудна наплата	3.097.450
Потраживања за комуналије - предузетници у земљи - споразум	25.774
Потраживања за комуналије - предузетници у земљи	1.436.532
Потраживања за грејање - предузетници у земљи - судски поступак - извршни поступак	313.407
Потраживања за грејање - предузетници у земљи	32.619
Исправка вредности потраживања - предузетници	(3.304.927)
Потраживања за комуналије - грађани у земљи	8.103.031
Потраживања за грејање - грађани у земљи	3.611.643
Потраживања од купаца - грађани- гробље	3.292
Исправка вредности потраживања - грађани	(4.100.161)
Укупно:	17.709.550

Преглед највећих купаца – правна лица приказан је у следећој табели:

Табела 10. Преглед највећих купаца правних лица -у динарима-

Назив	Износ
Купци – правна лица - пословни потрошачи	
МБА-Ратко Митровић „Нискоградња“ доо Београд	523.727
„Кауга tekstil“ доо Београд-Врачар	356.880
„Sanimpex-cie ltd“ Export-import доо Београд	302.545
ПР „Санд“	263.489
„Скроз“ доо Велика река	206.722
„ЕКО-РОД“ доо Љубовија	200.813
Весна СВ ЗТР Мали Зворник	148.928
Ђукановић Урош-пословни простор Мали Зворник	44.720
Стр „Него“ Бијељина	24.675
ПР угоститељство „Монте Карло на Дрини“ Читлук	19.980
Остали купци - пословни потрошачи	7.999.266
Укупно:	10.091.745

Табела 11. Аналитички преглед купаца – физичка лица приказан је у следећој табели:

-у динарима-

Назив	Износ
Потраживања за комуналије - грађани	8.103.031
Потраживања за грејање - грађани	3.611.643
Потраживања гробље - грађани	3.292
Исправка вредности потраживања од купаца - Грађани	(4.100.161)
Укупно:	7.617.805

Аналитички преглед потраживања од купаца у земљи има структуру приказану у следећој табели:

Табела 12. Аналитички преглед купаца – физичка лица

Назив	-у динарима- Износ
Купци – физичка лица	
Физичко лице број 5 (шифра - 5249)	881.000
Физичко лице број 6 (шифра - 5689)	831.000
Физичко лице број 7 (шифра - 421)	929.000
Физичко лице број 9 (шифра - 4843)	1.009.000
Физичко лице број 10 (шифра - 5005)	2.895.000
Остали	1.072.161
Укупно:	7.617.161

Предузеће је устројило помоћну књигу купаца – правних лица, у складу са чланом 12 Закона о рачуноводству. Аналитичка евиденција потраживања од купаца – правних лица усаглашена је са потраживањима од купаца која су евидентирана у главној књизи Предузећа за ову категорију.

Аналитичка евиденција купаца - физичких лица води се само у програму у оквиру службе наплате. Програм за евидентирање потраживања од купаца у оквиру службе наплате и програм за вођење главне књиге не припадају истом власнику и нису компатибилни, па није обезбеђено аутоматско преузимање података.

Пословни програм се састоји из два сегмента: комуналног и пословног система. У комуналном систему воде се аналитичке евиденције свих купаца (правних и физичких лица), док се у пословном систему сва физичка лица воде синтетички.

Преглед аналитике и синтетике приказан је следећом табелом:

Табела 13. Преглед аналитике и синтетике потраживања од купаца за 2022. и 2023. годину

Период	Аналитичка евиденција			Синтетичка евиденција			Разлика	
	Дуговни промет	Потражни промет	Салдо	Дуговни промет	Потражни промет	Салдо	Дуговни промет	Потражни промет
2023.								
Правна лица	115.678.151	86.675.247	29.002.904	115.678.151	86.675.247	29.002.904	/	/
Физичка лица	72.363.815	60.645.848	11.717.967	70.932.021	59.214.054	11.717.967	1.431.794	1.431.794
Укупно:	188.041.966	147.321.095	40.720.871	186.610.172	145.889.301	40.720.871	1.431.794	1.431.794

Предузеће у 2023. години није извршило усклађивање евиденције у главној књизи са евиденцијама у помоћним књигама пре вршења годишњег пописа, што није у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У 2023. години Предузеће није усагласило аналитичку и синтетичку евиденцију потраживања од купаца (физичка лица) у износу од 1.431.794 динара што представља разлику између главне књиге и помоћних књига.

Имајући у виду наведено у поступку ревизије је утврђено да Предузеће није организовано на начин да врши контролу исправности унетих података и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена у складу са чланом 8 став 3 Закона о рачуноводству.

Предузеће на захтев ревизорског тима није могло да документује да је извршило попис и усаглашаваће аналитичких и синтетичких евиденција потраживања за 2023. годину, као ни у ранијим годинама.

Надзорни одбор Предузећа је својом одлуком број 01-69/2 од 29. јануара 2024. године усвојио попис имовине и обавеза. Одлука не садржи елаборат о попису у прилогу.

Откривена неправилност: У својим пословним књигама Предузеће није извршило усклађивање промета и стања аналитике и синтетике у износу од 1.431.794 динара што није у складу са одредбама члана 20 став 1 и 3 Закона о рачуноводству

Препорука број 7: Предузеће није ускладило промет и стање помоћних књига са главном књигом пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњег финансијског извештаја код потраживања од купаца у износу од 1.431.794 динара што није у складу са одредбама члана 20 став 1 и 3 Закона о рачуноводству;

Изводи отворених ставки

Предузеће је, пре састављања финансијских извештаја за 2023. годину, извршило усаглашаваће међусобних потраживања и обавеза са купцима (правним лицима) и обелоданило је број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања у Напоменама уз финансијске извештаје. У циљу усаглашавања потраживања, Предузеће је послало укупно 474 извода отворених ставки од чега:

Табела 14. Статус и број послатих ИОС-а

Назив	%	Број купаца	Износ
Усаглашено	90,30%	439	23.308.000
Није усаглашено	9,70%	35	2.492.000
Купци са салдом - укупно	100,00%	474	25.800.000

У складу са чланом 22 Закона о рачуноводству, Предузеће је извршило усаглашаваће потраживања и обавеза са дужницима и повериоцима. Предузеће је са стањем на дан 31. октобар 2023. године својим дужницима доставило списак неплаћених обавеза у виду извода отворених ставки.

У поступку ревизије утврдили смо да Предузеће предузима активности у циљу усаглашавања потраживања са купцима (правна лица) у складу са чланом 22 Закона о рачуноводству.

Примљени аванси

Предузеће није усаглашавало евидентиране преплате од купаца на потражној страни рачуна потраживања од купаца са повериоцима (купцима који су извршили преплату) и током поступка ревизије ревизорском тиму нису пружени докази који потврђују да су евидентиране преплате реалне.

Предузеће је исказало на потражној страни рачуна потраживања од купаца, преплате по основу комуналних услуга чиме је вредност потраживања од купаца прецењена. Предузеће нема евиденцију о примљеним авансима од физичких и правних лица, већ се у оквиру аналитичких прегледа потраживања примљени аванси евидентирају као преплата. Приликом израде рачуна за грађане после датума настанка преплате, у њима се исказује износ преплате који се користи за умањење износа исказаног по рачуну и тако

умањени износ се исказује као нови износ салда дуга, односно као нови износ салда преплате.

Према изјави одговорних у Предузећу у постојећем информационом систему Предузеће није било у могућности да успостави аналитичку евиденцију примљених аванса од физичких и правних лица, већ је више плаћене износе од задужења по рачуну (преплата) евидентирало у оквиру потраживања.

Укупна преплата од купаца грађани, према подацима Предузећа, на дан 31. децембар 2023. године износи 41.285 динара. Укупна преплата од купаца - правна лица, према подацима Предузећа, на дан 31. децембар 2023. године износи 1.514.121 динар.

Откривена неправилност: Увидом у аналитичку евиденцију потраживања утврђено је да се из износа преплате умањује износ потраживања од купаца по наредним рачунима, односно да се преплата користи као примљени аванс. Потраживања од купаца са потражним салдом исказана су у укупном износу од 1.555.406 динара уместо на рачуну обавеза за примљене авансе, што није у складу са одредбама члана 32 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Препорука број 8: Препоручује се Предузећу да преплате од купаца по основу извршених услуга евидентира у пословним књигама у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²⁴, и да успостави аналитичку рачуноводствену евиденцију примљених аванса.

Обрачун законске затезне камате

У 2023. години Предузеће је обрачунало законску затезну камату у укупном износу од 855.163 динара.

У програму „Комуналије и грејање“ затезна камата се обрачунава за унети период за сва физичка, а за правна лица у „Малом пословном програму 2“ по прописаној и објављеној каматној стопи на фактурисану реализацију за утрошену воду и одвођење отпадних вода.¹

Предузеће фактурише затезну камату за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, правних и физичких лица за испоручену воду и услуге канализације коју евидентира у својим пословним књигама.²⁵

Откривена неправилност: У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у оквиру потраживања купаца у земљи евидентирало потраживања за камату у износу од 855.163 динара уместо на рачуну друга потраживања, што није у складу са чланом 18 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Препорука број 9: Препоручује се Предузећу да потраживања за камату евидентира у складу са чланом 18 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²⁶.

²⁴ „Службени гласник РС“, број 89/2020

²⁵ Образложење Предузећа број 128-1/21 од 1. марта 2022. године

²⁶ „Службени гласник РС“, број 89/2020)

Промене на рачуну исправка вредности потраживања по основу продаје приказане су у табели:

Табела 15. Промене на рачуну исправка вредности – у динарима-

Назив	2023. година	2022. година
Почетно стање на дан 1. јануар 2023. године	22.046.321	17.831.014
Наплаћено у току године	(503.030)	(1.104.344)
Повећање у току године	1.468.030	5.319.651
Укупно на дан 31. децембар 2023. године	23.011.321	22.046.321

Према подацима добијеним од Предузећа, исправка потраживања од купаца на дан 31. децембар 2023. године има следећу старосну структуру:

Табела 16. Аналитички преглед исправке потраживања од купаца – у динарима-

Назив	Износ
Привреда	(15.606.233)
Предузетници	(3.304.927)
Физичка лица	(4.100.161)
Укупно:	(23.011.321)

Чланом 25 Правилника о рачуноводству предвиђено је да се индиректна исправка потраживања врши за потраживања старија од 365 дана. Исправка вредности потраживања исказана у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2023. године, у износу од 23.011.321 динар односи се на:

Табела 17. Преглед старосне структуре – у динарима-

Назив	Износ
Потраживања од купаца која нису доспела за наплату	10.993.652
Потраживања од купаца чији је рок за наплату протекао до 60 дана	3.887.908
Потраживања од купаца чији је рок наплате протекао од 61 до 180 дана	2.512.456
Потраживања од купаца чији је рок наплате протекао од 181 дан до 365 дана	2.286.889
Потраживања од купаца чији је рок наплате протекао преко 365 дана	21.039.965
Укупно на дан 31. децембар 2023. године:	40.720.870

Надзорни одбор Предузећа је својом одлуком број 01-69/2 од 29. јануара 2024. године усвојио попис имовине и обавеза. Одлука не садржи елаборат о попису.

ЈКП „Дрина“, Мали Зворник не располаже евиденцијама које обезбеђују приказ структуре потраживања по годинама. Због неадекватног планирања процеса наплате потраживања и неадекватне документације која обезбеђује увид у структуру потраживања, постоји ризик од застарелости потраживања. Због честих прекњижења са једне на другу аналитичку евиденцију губи се траг о старосној структури потраживања.

Откривена неправилност: Предузеће је у 2023. години исказало исправку вредности потраживања у износу од 23.011.321 динара имајући у виду да се индиректна исправка вредности врши за потраживања која су старија од 365 дана, а у складу са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама. С обзиром на то да подаци у вези са старосном структуром потраживања нису поуздани, а узимајући у обзир неусклађеност аналитичке евиденције потраживања са синтетичком, као и то да рачуноводствени софтвер онемогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола, није

било могуће потврдити исказану вредност исправке вредности потраживања у поменутом износу у финансијским извештајима за 2023. годину.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да изврши процену наплативости, ненаплаћених потраживања од купаца физичких лица и да обезбеди адекватне евиденције које ће омогућити увид у структуру ненаплаћених потраживања у складу са одредбама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Приходи од продаје

У пословним књигама Предузећа за 2023. годину, исказани су пословни приходи у укупном износу од 175.721.452 динара и имају следећу структуру:

Табела 18. Структура пословних прихода - у динарима

Назив	Износ
Приходи од продаје производа и услуга	132.054.516
Приходи од субвенција	43.568.852
Приходи од закупнина	98.084
Укупно:	175.721.452

Приходи од продаје производа и услуга остварени су обављањем обезбеђивања трајног снабдевања водом за пиће и одвођења отпадних вода; од вршења услуга грејања; трајног сакупљања комуналног отпада, одржавања чистоће на јавним површинама; одржавања јавних зелених површина; одржавања гробаља и наплате накнаде за одржавање гробних места и других услуга које су поверене Предузећу од стране Оснивача.

Табела 19. Аналитички приказ прихода -у динарима-

Назив	Износ
Приходи од снабдевања водом за пиће и одвођења отпадних вода (физичка лица)	23.793.515
Приходи од снабдевања водом за пиће и одвођења отпадних вода (правна лица)	5.265.182
Приходи од изношења смеће (правна лица)	19.267.816
Приходи од изношења смећа (физичка лица)	15.601.734
Приходи од грејања (правна лица)	19.858.882
Приходи од грејања (физичка лица)	11.588.515
Приходи од одржавања јавних површина	14.905.059
Приходи од одржавања путева	8.953.618
Приходи од одржавања уличне расвете	2.047.582
Приходи од управљања гробљем	643.125
Приходи од прикључака (физичка и правна лица)	510.000
Приходи од осталих услуга	9.619.488
Укупно:	132.054.516

Приходи од извршених услуга испоруке воде и канализације остварени су по основу Одлуке о водоводу и канализацији број 04-1035 од 5. октобра 2018. године и ценовника за основне комуналне услуге број 03-873/1 од 13. децембра 2022. године и број 03-873/2 од 10. јануара 2023. године.

Снабдевањем водом за пиће обухваћено је 3.242 домаћинства и 327 правних лица,

Укупно захваћена количина воде у 2022. години је 1,426.927 м³, од чега је домаћинствима дистрибуирано 312,555 м³ а правним лицима 40.192 м³.

Одвођењем отпадних вода обухваћено је 1.147 домаћинстава и 245 правних лица. Укупно фактурисана количина отпадних вода у 2022. години је 149.377 м³, од чега 119.120 м³ домаћинствима и 30.257 м³ правним лицима.

Приходи од одржавања чистоће на јавним површинама остварени су по Уговору са Општином Мали Зворник број 04-212 од 2. марта 2023. године;

Приходи од снабдевања крајњег купца топлотном енергије и осталих услуга остварени су по ценовнику број 3-873/2 од 10. јануара 2023. године на који је Општинско веће Мали Зворник дало сагласност број 06.44/2023 дана 30. јануара 2023. године;

Приходи од одржавања чистоће на јавним површинама остварени су по Уговору са Општином Мали Зворник број 04-212 од 2. марта 2023. године;

Приходи од осталих услуга остварени су у складу са ценовником број 03-874/1 од 13. децембра 2022. године на који је Општинско веће Мали Зворник дало сагласност број 06 -1514/2222-1 дана 29. децембра 2022. године; ;

Приходи од одржавања јавне расвете на територији општине Мали Зворник, остварени су по Уговору о поверавању послова број 06-1762 од 30. децембра 2022. године који је закључен са општином Мали Зворник.

Приходи од одржавања јавних површина на територији општине Мали Зворник, остварени су по Уговору са Општином Мали Зворник број 06-150 од 2. фебруара 2023. године;

Приходи од одржавања локалних и некатегорисаних путева у зимским и летњим условима, остварени су по уговору са Општином Мали Зворник број 06-1127 од 30. децембра 2022. године;

3.2. Потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима

Потраживања по основу продаје које Предузеће исказује у пословним књигама настала су по основу пружања услуга од општег интереса: дистрибуција воде, уклањање отпадних вода, изношење смећа, пијачне услуге, погребне услуге, чистоћа јавних површина (чишћење и прање улица и тротоара), одржавање јавних зелених површина и зимско одржавање улица и тротоара (чишћење од снега и леда).

Одлуком о оснивању Јавног комуналног предузећа „Дрина“, Мали Зворник дефинисано је да ради обезбеђивања заштите општег интереса, надлежни орган Оснивача даје сагласност на одлуке о ценама и тарифни систем Предузећа. У поступку ревизије утврдили смо да је Предузеће, приликом обављања делатности од општег интереса у 2023. години, примењивало ценовнике услуга на које је Оснивач дао сагласност, док је за извршене услуге које нису делатности од општег интереса примењивало посебне ценовнике, које је усвојио Надзорни одбор, у складу са прописима.

Цене по којима се фактуришу услуге корисницима Предузећа усваја Надзорни одбор, а сагласност даје Оснивач у складу са чланом 69 Законом о јавним предузећима.

У току 2023. године Предузеће је примењивало следеће ценовнике:

Табела 20. Важећи ценовници у 2023. години

Број и датум ценовника	Број и датум Одлуке- сагласност на ценовник	Период ценовника	важења	Делатност на коју се ценовник односи	Предузећа
------------------------	---	------------------	--------	--------------------------------------	-----------

03-873/1 од 13. децембра 2022. године	Решење СО Мали Зворник, број 06-1514/2022-1 од 29. децембра 2022. године	Од 1. јануара 2023. до 31. јануара 2023. године	Основне комуналне услуге
03-873/2 од 10. јануара 2023. године	Решење СО Мали Зворник, број 06-44/2023-1 од 30. јануара 2023. године	Од 1. фебруара 2023. до 31. децембра 2023. године	Основне комуналне услуге
03-874/1 од 13. децембра 2022. године	Решење СО Мали Зворник, број 06-1514/2022-2 од 29. децембра 2022. године	Од 1. фебруара 2023. до 31. децембра 2023. године	Остале комуналне и некомуналне услуге

Основне комуналне услуге

Радна јединица „Водовод и канализација“

Радна јединица “Водовод и канализација” бави се производњом, пречишћавањем и дистрибуцијом воде за пиће, сакупљањем и одвођењем отпадних и атмосферских вода, одржавањем водоводног система и система за канализације отпадних вода, реконструкцијом и изградњом наведених система, али и пружања услуга трећим лицима и установама.

Табела 21. Структура цена воде

-у динарима-

Врста услуге	Цена без ПДВ-а	Цена са ПДВ-ом
Вода без канализације - предузећа, радње и установе	111,50 дин/м ³	122,65 дин/м ³
Вода са канализацијом - предузећа, радње и установе	140,00 дин/м ³	154,00 дин/м ³
Вода без канализације - грађани	68,20 дин/м ³	75,02 дин/м ³
Вода са канализацијом - грађани	97,60 дин/м ³	107,36 дин/м ³
Накнада за погонску спремност	100 дин/месечно	110 дин/месечно

Предузеће водоснабдевање обавља преко пет независних водоводних система и то: Малозворничког, Брасинског, Доњоборинског, Цулинско-читлучког и Великоречког система.

Предузеће располаже са шест црпних станица и осам резервоара укупног резервоарског простора од 835 м³. У оквиру изворишта „Шипад” налази се хидроелектрана „Зворник”.

На територији општине налази се градски канализациони систем у Малом Зворнику и на њега је прикључено око 80% насељених места.

Канализациони систем Малог Зворника састоји се из два засебна система.

Један систем постоји на простору М.З. „Центар” са изграђеним примарним канализационим колектором и црпном станицом.

Други засебни канализациони систем за одвод отпадних вода је у М.З. „Доње Насеље”, састоји се од примарног канализационог система са пратећом секундарном мрежом без постројења за прераду отпадних вода.

Губици воде

Губици воде у 2023. години на водоводној мрежи, према подацима из техничке службе Предузећа, исказани су као разлика између укупно захваћене количине воде у м³ и укупно фактурисане воде у м³ што чини 79% од укупно произведене количине воде.

Табела 22. Губици воде у 2023. години -у м³-

Месец	Захваћена вода м ³	Губици воде у м ³	Губици воде
Јануар	122.563	99.234	81 %
Фебруар	113.177	88.453	78 %
Март	122.750	97.188	79 %
Април	115.160	89.705	78 %
Мај	128.339	102.679	80 %
Јун	141.224	116.113	82 %
Јул	131.505	105.541	80 %
Август	127.557	98.842	77 %
Септембар	123.513	95.285	77 %
Октобар	123.089	95.164	77 %
Новембар	119.482	94.151	79 %
Децембар	122.918	95.721	78%
Укупно:	1.491.277	1.178.076	79%

Укупно захваћена количина воде у 2023. години је 1.491.277 м³, а фактурисана количина воде 1.178.076 у м³.

Тестирањем смо утврдили да Предузеће не раздваја категорије губитака, односно не евидентира стварне губитке и привидне губитке, па самим тим неправилно приказују губитке. ЈКП „Дрина“, Мали Зворник не врши процену односа стварних губитака (цурење, пуцање цеви, преливање и сл.) и привидних губитака (крађа воде, нетачно мерење, нелегални прикључци, грешке у обради податак и сл.) јер није успоставило контролне механизме који би обезбедили тачне податке.

На основу расположиве документације нисмо могли да се уверимо у приказивање стварног стања у структури губитака

Према образложењу одговорних лица²⁷ Предузеће је у сарадњи са Оснивачем учесник у програму инвестирања водоводне мреже који се финансира из средстава Европске инвестиционе банке. Предузеће је преко Оснивача ушло у програм инвестирања водоводне мреже који се финансира из средстава Европске инвестиционе банке. Предати су пројекти Министарству за јавна улагања у смислу занављања дотрајале водоводне мреже што ће допринети смањењу губитака у водоводној мрежи. ЈКП „Дрина“, Мали Зворник очекује позитивне резултате конкурса код Министарства за јавна улагања за неповратна средства за реконструкцију водоводне мреже и имплементацију СЦАДА система (систем за надзор и управљање) што ће знатно смањити губитке на водоводној мрежи, а самим тим и трошкове дистрибуције воде.

Предузеће не поседује важеће водне дозволе. Претходне водне дозволе за изворишта : „КБ” у Малом Зворнику, „Влашке њиве” у Малом Зворнику и „Шипад” у Малом Зворнику су истекле.

Према образложењу одговорних лица²⁸ Предузеће треба да сачини Елаборат о резервама минералних сировина са припадајућом пројектном документацијом, истражним радовима и анализама воде током једногодишњих хидрогеолошких истраживања који је неопходан за продужење водних дозвола прописаних у Закону о водама. Осим тога, за наведено потребно је обезбедити финансијска средства и спровести поступке јавних набавки..

Сакупљање комуналног отпада

ЈКП “Дрина” се бави одржавањем хигијене у градском и сеоском подручју, што подразумева сакупљање кућног смећа, пет амбалаже, чишћење улица и осталих јавних површина. На територији општине Мали Зворник распоређено је око 100 контејнера 1,1 m³ и 20 контејнера 5 m³. Мањи део подручја покривен је кантама за смеће, које се редовно празне како не би дошло до гомилања отпада. Прикупљени отпад се редовно одвози на градску депонију у Лозници.

Услугом изношења смећа обухваћено је 2.770 домаћинстава и 278 правних лица.

Табела 23. Преглед цена изношења смећа -у динарима-

Врста услуге	Цена без ПДВ-а	Цена са ПДВ-ом
Грађани ГМЗ Центар и Доње Насеље	7,00 дин/м ²	7,70 дин/м ²
Грађани (остале месне заједнице]	400,00 дин/месечно	440,00 дин/месечно
ПРИВРЕДА		
I КАТЕГОРИЈА-ПРОДАВНИЦЕ МЕШОВИТЕ РОБЕ		
Паушал за пословни простор до 27 м ²	1.078,00 дин/месечно	1.185,80 лин/месечно
Затворени простор	15,50 дин/м ²	17,05 дин/м ²
Отворени простор	4,40 дин/м ²	4,84 дин/м ²
КАТЕГОРИЈА-ЈАВНИ СЕКТОР		
Паушал за пословни простор до 27 м ²	1.028,00дин/месечно	1.130,80дин/месечно
Затворени простор	23,00 дин/м ²	25,30 дин/м ²
Отворен простор	5,00 дин/м ²	5,50 дин/м ²
III КАТЕГОРИЈА-ОСТАЛИ		
Паушал за пословни простор до 27 м ²	935,00дин/месечно	1.028,50 дин/месечно
Затворени простор	13,20 дин/м ²	14,52 дин/м ²
Отворен простор	1,50 дин/м ²	1,65 дин/м ²

Служба грејање и електро- машинско одржавање

Услугом грејања обухваћено је 286 домаћинстава и 28 правних лица.

Укупно је произведено 3,127.351 KWh од чега је испоручено 1.468,998 KWh домаћинствима а 1.658.352 KWh правним лицима.

Табела 24. Преглед цене грејања -у динарима-

Врста услуге	Цена без ПДВ-а	Цена са ПДВ-ом
Фиксни део - предузећа, радње и установе	48,30 дин/м ²	122,65 дин/м ²

²⁸ Изјашњење број 02-17/64 од 15.05.2024. године

Варијабилни део - предузећа, радње и установе	9,70 дин/kwh	10,67 дин/kwh
Фиксни део - грађани	19,26 дин/м ²	21,19 дин/м ²
Варијабилни део - грађани	6,64 дин/kwh	7,30 дин/kwh

Наплата топлотне енергије се врши „по утрошку“ што значи да се наплата топлотне енергије врши на основу мерних уређаја (калориметри, делитељи). Цена утрошене топлотне енергије се састоји из варијабилног и фиксног дела. Варијабилни део се плаћа док траје грејна сезона, док се фиксни део плаћа 12 месеци по метру квадратном. Цене су формиране по смерницама стручне службе.

Методологија утврђивања цена за остале услуге - „нестандардне услуге“ саставни је део акта Тарифни систем за обрачун испоручене топлотне енергије за крајње купце из 2015. године.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће, за грејну сезону 2022/2023 и 2023/2024 годину, није подносило захтев за одобравање цене топлотне енергије за крајње купце надлежном органу у складу са чланом 10.1 и 10.2 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Према методологији, цена за ове услуге утврђује се на бази цене норматива за извођење услуге и цене радног сата извршилаца услуге. Цене радног сата одређују се на основу трошкова зарада из програма пословања и усклађује се са годишњим променама. Надзорни одбор ЈКП „Дрина“, Мали Зворник доноси предлог Ценовика комуналних услуга на који Општинско веће даје сагласност. Цене се предлажу на основу калкулације услуга која се ради на основу трошкова и обима пружања услуга.

Према изјашњењу Предузећа број 02-17/66 од 15. маја 2024. године Надзорни одбор ЈКП „Дрина“, Мали Зворник доноси предлог Ценовика комуналних услуга на који Општинско веће даје сагласност. Цене се предлажу на основу калкулације услуга која се ради на основу трошкова и обима пружања услуга. Цена грејања се не формира на основу Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, већ као и цене осталих комуналних услуга на основу трошкова и обима пружања услуга.

Откривена неправилност: Предузеће није за грејне сезоне 2022/2023 и 2023/2024 одредило и поднело:

- максималну висину прихода у складу са чланом 4.1 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом, којом је прописано да се максимална висина прихода енергетског субјекта за регулаторни период обрачунава на основу оправданих трошкова пословања који обухватају варијабилне трошкове, фиксне трошкове, амортизацију, регулисана средства, стопу приноса на регулисана средства, остале приходе и корекциони елемент, а све према подацима из последњег финансијског извештаја енергетског субјекта, и самим тим ни предложило цене топлотне енергије у складу са чланом 9 поменуте Уредбе;

- надлежном органу писане захтеве за одобравање цене топлотне енергије за наступајућу грејну сезону који садрже елементе прописане чланом 10.1 и 10.2 Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Рок за подношење захтева за одобравање цене топлотне енергије, у складу са поменутом Уредбом је до 1. септембра текуће године, док захтев за одобравање цене топлотне енергије за крајње купце мора да садржи:

а) назив енергетског субјекта, адресу седишта, име особе за контакт, извод из регистра који води Агенција за привредне регистре, порески идентификациони број и матични број подносиоца захтева;

б) предлог цене топлотне енергије за купца у форми Табеле 1, одељак VIII;

- в) попуњене табеле из Прилога – Табеле за израчунавање цене снабдевања крајњег купца;
- г) образложење за предложене цене топлотне енергије;
- д) одлуку органа управљања енергетског субјекта о цени топлотне енергије;
- ђ) годишњи финансијски извештај са пратећом документацијом прописаном законом уз приложен извештај независног ревизора ако подносилац захтева подлеже ревизији
- е) детаљан опис расположивих средстава и/или извора финансирања за обављање енергетских делатности, као и доказ о расположивости тих средстава/извора финансирања;
- ж) информацију о процењеном приходу од продаје топлотне енергије крајњим купцима, укупне предвиђене трошкове производње, дистрибуције и снабдевања топлотом, инвестициони план (ако га има) и предвиђени ток готовог новца (предвиђени извештај о приходима, предвиђени биланс стања и предвиђена изјава о току готовог новца), укупне уговорене количине топлотне енергије и грејане површине изражене у m² или инсталисане снаге грејане површине изражене у kW по тарифним групама и укупну очекивану производњу топлотне енергије у kWh, ефикасност производног и дистрибутивног дела система и
- з) друге податке и документе на захтев надлежног органа.

Предузеће није применило цене топлотне енергије у складу са чланом 4.1 Уредбе о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом у 2023. години. Предузеће је у 2023. години применило цене топлотне енергије за снабдевање крајњег корисника, а које су утврђене 2022 године, на које је Оснивач дао сагласност. (Прилог 2, Препорука број 11).

Препорука број 11: Препоручује се Предузећу да цене топлотне енергије утврђује у складу са Уредбом о утврђивању Методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом и поднесе захтев за промену цене Оснивачу на сагласност.

Губици топлотне енергије

Према писменом изјашњењу руководиоца службе „Грејање и електромашинско одржавање“, Предузећа, у ЈКП „Дрина“ Мали Зворник у 2023. години, закључно са даном 31. децембар 2023. године, топлотни губици у дистрибуцији представљају губитке у дистрибутивној мрежи као и топлотне губитке у топлотно-предајним подстаницама зграда.

У систему даљинског грејања у Малом Зворнику заступљено мерење потрошње, као и уређаји у самим становима за регулацију сопствене потрошње топлотни губици у производњи представљају неизбежне губитке у складиштењу топлоте у баферу (запремина бафера 50.000 литара, као и топлотни губици у унутрашњој цевној инсталацији саме котларице). У данима и месецима када су метеоролошке прилике повољније, односно виша спољна температура, губици у производњи и дистрибуцији се повећавају. Температура у производном и дистрибутивном систему се прописно одржава али је смањено преузимање топлоте у стамбеним јединицама.

Остале комуналне и некомуналне услуге

Остале услуге Предузеће врши по налогу Оснивача.

Послови одржавања локалних и некатегорисаних путева поверени су ЈКП „Дрина”

одлуком Скупштине општине Мали Зворник. Послови се обављају по добијању налога од стране Општинског грађевинског инспектора.

У оквиру зимске службе врши се чишћење снега са улица и тротоара у граду, а такође и чишћење путева и јавних површина у сеоским подручјима, а све према плану одржавања у зимским условима-посипање соли на тротоарима и степеништима, прилазима школама, Дому здравља, као и чишћење снега истих.

Јавна расвета

У склопу редовних делатности ЈКП „Дрина“, Мали Зворник обавља одржавање мреже јавног осветљења на подручју општине Мали Зворник. Одржавање јавног осветљења обухвата:

- одржавање комплетне мреже и разводних ормара;
- контролу паљења и гашења јавног осветљења;
- набавку и замену сијалица, осигурача, пригушница, склопки;
- трасирање и постављање нових мрежа.

Погребне услуге

У склопу редовних делатности ЈКП „Дрина“ обавља и погребне услуге на централном гробљу у Доњем Насељу, у чијем се склопу налази капела и други објекти за ове потребе. Погребне услуге обухватају:

- уређивање и одржавање гробља;
- припрему за сахрањивање, сахрањивање;
- изнајмљивање опремљеног простора на гробљима;
- давање у закуп уређених гробних места.

У Програму пословања Предузећа за 2023. годину је наведено да је неопходно повећање цена комуналних услуга јер оно представља једну од мера за смањење буџетских интервенција и субвенција.

Чланом 26 став 1 Закона о комуналним делатностима утврђени су елементи за одређивање цена комуналних услуга: пословни расходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима, расходи за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре према програмима комуналне делатности на које је јединица локалне самоуправе дала сагласност.

Чланом 26 став 3 Закона о комуналним делатностима је прописано да је јединица локалне самоуправе у обавези да прати кретање цена комуналних услуга, а нарочито усклађеност цена комуналних услуга са принципима утврђеним овим законом.

Чланом 69 Закона о јавним предузећима прописано је да сагласност на одлуке о ценама даје оснивач.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће приликом обављања делатности примењује ценовнике услуга које је донео Надзорни одбор и на које је оснивач дао сагласност.

3.3 Обрачун Законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања

У члану 2 Закона о затезној камати²⁹ регулисано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату на износ дуга до дана исплате и то по стопи утврђеној овим законом, док у члану 3 истог Закона, прописано је да стопа затезне камате, на износ дуга који гласи на динаре, утврђује се на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Народне банке Србије увећане за осам процентних поена.

Предузеће је у 2023. години вршило обрачун законске затезне камате за неблаговремено плаћање, која је прописана чланом 277 Закона о облигационим односима, као и чланом 2 и 6 Закона о затезној камати у износу од 855.163 динара и то за физичка лица у износу од 533.329 динара и за правна лица у износу од 321.834 динара. Предузеће врши обрачун затезне камате за доцњу у плаћању рачуна само за потраживања од купаца (физичка и правна лица) за извршене услуге испоруке воде и канализације а не и на остале услуге.

Откривена неправилност: Предузеће врши обрачун затезне камате за доцњу у плаћању рачуна само за потраживања од купаца (физичка и правна лица) за испоручену воду и услуге одвођења отпадних вода, а не и на остале услуге, што није у складу са члановима 2 и 3 Закона о затезној камати и чланом 277 Закона о облигационим односима.

Препорука број 12: Препоручује се Предузећу да на сва потраживања у доцњи обрачунава затезну камату по прописаној стопи у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати и исту евидентира у пословним књигама.

3.4. Предузимање мера наплате потраживања

У Предузећу су успостављене процедуре у смислу члана 55 Закона о заштити потрошача, односно води се евиденција о примљеним рекламацијама и начину решавања рекламација. У циљу боље наплате потраживања од купаца, Предузеће упућује опомене купцима, врши закључивање уговора о репрограмима са купцима који нередовно измирују своје обавезе и врши утужења купаца који нередовно измирују своје обавезе за воду, смеће и канализацију како не би дошло до застаревања ових потраживања.

Предузеће је у 2023. години, предузимало мере наплате потраживања од купаца и покренуло 43 извршна поступка наплате дуга преко јавних извршитеља за неплаћене рачуне за комуналне услуге чији је рок доспећа 31. децембар 2023. године.

Питање утуживања дужника и предузимање мера принудне наплате по основу неплаћених рачуна за грејање регулисано је:

- Законом о комуналним делатностима (члан 23),
- Законом о облигационим односима (члан 17, 262 и 277),
- Законом о извршењу и обезбеђењу (члан 392 и 393) и
- Законом о енергетици (члан 304).

Застарелост потраживања прописана је Законом о облигационим односима и то:

-чланом 374 став 1 да међусобна потраживања правних лица из уговора у промету робе и услуга као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима, застаревају за три године и

- чланом 378 став 1 тачка 1 је да се једногодишњи рок застарелости односи на потраживање накнаде за испоручену електричну и топлотну енергију, плин, воду, за

²⁹ „Службени гласник РС“, број 119/12

димничарске услуге и за одржавање чистоће, кад је испорука односно услуга извршена, послови предузимања мера у наплати потраживања прописани су Процедуром за наплату потраживања коју спроводи Заједничка служба Предузећа. Процедуром су уређени поступци за израду и достављање опомена дужницима по основу неизмирених обавеза домаћинства.

Предузеће једном годишње врши утужење својих потраживања путем јавних извршитеља. Поступак утужења се покреће након завршетка грејне сезоне и формира се списак дужника са којима су закључени уговори о репрограмима и без закључених уговора о репрограмима. Предлози за извршење достављају се Привредној комори која врши прерасподелу предмета по јавним извршитељима. С обзиром да се сваке године достављају предлози за извршење дуга који није плаћен у тој години, постоје корисници са више извршења (неки имају и до десет извршења) која су распоређена код више јавних извршитеља који не обједињују предмете по истом кориснику.

Према подацима добијеним из правне службе Предузећа у току 2023. године, Предузеће је покренуло 32 поступка принудног извршење наплате доспелих, а ненаплаћених потраживања од купаца физичких лица у укупној вредности од 1.199.877 динара. Предујмљени трошкови извршења у 2023. години су износили 623.127 динара.

Свим утуженим потрошачима су пре покретања поступка принудне наплате достављене опомене пред утужење.

Укупно наплаћена потраживања по главном дугу у поступцима принудног извршења за 2023. годину су 726.767 динара (6% утужених).

Табела 25. Преглед поступака принудног извршења против дужника физичких лица

-у динарима-				
Година	Број поступака	Износ предујма	Главни дуг	Наплаћено
2022. година	3	57.471	58.939	36.202
2023. година	32	623.127	1.199.877	726.767
Укупно	35	680.598	1.258.816	762.969

Не постоји поуздана евиденција о поступцима принудног извршења: колико их је покренуто, колико износи износ утужених потраживања, предујмљених трошкова, наплаћених трошкова, камата и главног дуга.

Табела 26. Аналитички преглед поступака принудног извршења против дужника физичких лица према евиденцији Предузећа

-у динарима-				
Опис	Број поступака	Износ предујма	Главни дуг	Наплаћено
Окончан	9	157.472	309.084	470.165
У току	25	508.234	832.016	265.034
Упућен у парницу	1	14.892	117.716	27.770
Укупно	35	680.598	1.258.816	762.969

Откривена неправилност: Предузеће поседује процедуре за слање опомена и закључење уговора о репрограму, али не поседује писану процедуру о мерама принудне наплате потраживања у случајевима када постоји ризик од застаре потраживања. Предузеће није донело одлуку о висини дуговања купаца – физичких и правних лица која представља основ за почетак покретања мера наплате потраживања. Наведено није у складу са чланом 12 став 1 тачка 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за

устостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору³⁰.

Препорука број 13: Препоручује Предузећу да сачини процедуру којом би била уређена политика наплате потраживања од купаца, као и да обезбеди адекватан правни основ о висини дуговања који ће бити полазна основа за предузимање мера наплате, како би се отклонио ризик од застаревања потраживања.

Споразуми о одложеном плаћању - репрограми

Надзорни одбор Предузећа је донео одлуку број 01-941/1 дана 14. новембра 2022. године о давању овлашћења директору ЈКП „Дрина“ Мали Зворник за закључивање споразума о отплати дуга корисника до 12 месечних рата којом су утврђени услови закључивања репрограма. Општинско веће Општине Мали Зворник је донело Решење број 06-1569/2022-1 дана 23. новембра 2022. године.

Надзорни одбор Предузећа је донео одлуку број 01-965/6 октобра 2023. године о давању овлашћења директору ЈКП „Дрина“ Мали Зворник за закључивање споразума о отплати дуга корисника до 12 месечних рата којом су утврђени услови закључивања репрограма. Привремени орган општине Мали Зворник је донео Решење број 06-1012/2023-1 дана 3. новембра 2023. године.

У току 2023. године Предузеће је са дужницима закључило 62 уговора о исплати дуга за комуналне услуге на рате са физичким лицима којима је омогућено плаћање дуговања на рате. Укупан дуг купаца који је обухваћен наведеним уговорима износи 1.764.284 динара који су наплаћени у износу од 1.207.140 динара.

Субвенционисани корисници комуналних услуга

Скупштина општине Мали Зворник дала је сагласност број 06-1377 дана 6. јула 2018. године на Правилник о субвенционисању цена комуналних услуга породици са тешко оболелим чланом у породици. Овим Правилником ближе се уређују услови, начин, критеријуми и поступак за остваривање права на субвенционисану цену комуналних услуга породици са тешко оболелим чланом у породици и то: са чланом породице оболелим од церебралне парализе или дистрофије, породици са чланом које је категорисано као лице ометено у развоју и породици са слепим или слабовидим чланом породице, породици са оболелим чланом породице од ретке болести, на подручју општине Мали Зворник. На основу члана 82 Статута општине Мали Зворник, члана 26 став 1, члана 29 и члана 43 Одлуке о општинској управи општине Мали Зворник, члана 11 став 1 и члана 12 став 1 Правилника о субвенционисању цена комуналних услуга породици са тешко оболелим чланом у породици са слепим или слабовидим чланом породице Начелник Општинске управе општине Мали Зворник, дана 9. јануара 2023. године доноси Решење о праву на субвенционисану цену комуналних услуга.

Субвенционисање трошкова комуналних услуга остварује се за:

- снабдевање водом за пиће;
- пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- производња и дистрибуција топлотне енергије;
- одношење смећа.

³⁰„Службени гласник РС”, број 89/2019

Општинско веће је у складу са чланом 8 Правилника, донело решење о субвенционисању цена комуналних услуга породици са тешко оболелим чланом у породици са слепим или слабовидим чланом породице, којим се утврђује да се у зависности од укупног месечног прихода по члану домаћинства и то ако не прелази:

- 30% од основице по члану домаћинства остварује право на умањење за 50% од цене комуналне услуге;
- 40% од основице по члану домаћинства остварује право на умањење за 30% од цене комуналне услуге;
- 50% од основице по члану домаћинства остварује право на умањење за 10% од цене комуналне услуге.
- Корисник увећане туђе неге и помоћи без обзира на матријални цензус, остварује право на умањење за 50% од цене комуналне услуге.

На основу решења о праву на субвенционисање комуналних услуга, надлежна служба Општинске управе сачињава списак породица, односно лица која остварују право на субвенционисану цену комуналних услуга, који доставља Јавном комуналном предузећу „Дрина“, Мали Зворник. Предузеће је 9. јануара 2023. године доставило Списак породица Општинској управи општине Мали Зворник које остварују право на субвенционисану цену комуналних услуга за 2023. годину. Комисији за стваривање права на субвенционисање дела трошкова комуналних услуга са подручја општине Мали Зворник, именованој од стране председника општине Мали Зворник, достављено је 13 захтева, којим се тражи да се субвенционише део трошкова комуналних услуга. Након што је Комисија прегледала документацију која је достављена уз захтев, дана 30. децембра 2022. године доставила је Општинској управи општине Мали Зворник Предлог о остваривању права на субвенционисану цену комуналних услуга број 06-1768, на основу којих је Општинска управа донела решења о праву на субвенционисану цену комуналних услуга, у складу са чланом 12 став 2 Правилника о субвенционисању цена комуналних услуга породици са тешко оболелим чланом у породици са слепим или слабовидим чланом породице³¹.

Рекламације корисника

Чланом 55 Закона о заштити потрошача, прописано је да потрошач може да изјави рекламацију продавцу ради остваривања својих права, као и због погрешно обрачунате цене и других недостатака.

Директор Предузећа је дана 8. фебруара 2018. године донео Правилник о начину решавања приговора - рекламација корисника комуналних услуга број 02-124. Вд. Директора је у складу са Правилником донео Решење број 02-84 дана 1. фебруара 2022. године о именовању комисије.

У Предузећу су успостављене процедуре у смислу члана 55 Закона о заштити потрошача, односно води се евиденција о примљеним рекламацијама и начину решавања рекламација. Одредбом члана 55 став 6 Закона о заштити потрошача је прописано да се евиденција о примљеним рекламацијама води у облику укорићене књиге или у електронском облику и садржи нарочито податке о подносиоцу и датуму пријема рекламације, податке о роби, кратком опису несаобразности и захтеву из рекламације, датуму издавања потврде о пријему рекламације, одлуци о одговору потрошачу, датуму достављања те одлуке, уговореном примереном року за решавање на који се сагласио потрошач, начину и датуму решавања рекламације, као и информације о продужавању

³¹ Службени лист општине Мали Зворник бр. 07/18

рока за решавање рекламације.

Корисник услуга може поднети рекламацију на четири начина:

- директно у пословницама Предузећа,
- електронским путем слањем e-mail,
- позивом на број телефона и
- путем улазне поште.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у 2023. години примило укупно 105 рекламација, које су евидентирание и по којима је поступљено у складу са наведеном процедуром.